

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 15^e jaargang nummer 3 - april 2022

Wandeling door het Douglasbosje

DE TWEEDE WERELDOORLOG IN HONDERD FOTO'S

Erik Somers en Laurien Vastenhout

5 APRIL t/m 5 MEI

De expositie De
Tweede Wereldoorlog
in Honderd Foto's
is de keuze van het
Nederlandse publiek.

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP

WWW.WINKELCENTRUMDUKENBURG.NL

ALTIJD DICHTBIJ

  /WINKELCENTRUMDUKENBURG

Wandeling door het Douglasbosje

4

Herman en Margriet Staal

7

Kikkers

6

Michel Hendriks

8

Drink water

13

Kamp Dukenburg

20

Dukenburg in stukjes

Vorbereiding verplanten	30
Van Boetbergweg aangepakt	30
Activiteiten- en voorjaarsmarkt	31
Kindervrijmarkt op Koningsdag	31
Huis verduurzamen	32
Betaalbare warmte	32
Sleutels Skaeve Huse	33
Het Gouden Hart geopend	33
Reactivering in Weezenhof	34
Wasparfum-showroom	34
Gilbert de Bruijn: park Staddijk	35
Rolling Wheels 12½	35
Wandelen in Wijchen	35
Nieuwbouw Tolhuis	36
Onbeperkt wijkspporten	36
Lankforst-maisonnettes	37
Ontmoetingskerk en Oekrainers	37
Open dag 'Kop van Malden'	38
Bewonersplatform Weezenhof	38
Voorjaar op de plukroute	39
Oorlogsverhalen	39
Hulpdienst zoekt vrijwilligers	39
Geachte redactie	40
Filmvoorstelling Nijmegen e.o.	40
Ouderenadviseurs	41
Zeil-3-daagse	42
Geen prullenbakken	42
De stad ben ik	43
Stenen eruit, groen erin	44
Tien jaar Thuisgekookt	45
Duukjes	45

En verder:

Column Chard van den Berg	8
De boom in...	9
Glasvezelaanleg soms moeilijk	10
Tunnelschilderwerk	11
Column Peter Saras	12
Aldenhove in moestuin	12
Het gezin Kober	14
Tentoonstelling foto's W02	15
Column Qader Shafiq	15
Vrijheidsgesprek op 1 mei	15
Column Guus Kroon	16
Verblijfsrecreatie bij de vennen	16
Dukenburg stemt	17
Uitslag raadsverkiezingen	18
Column Janwillem Koten	19
Cultuur	22
De Chebo	22
Katten in de Zoo	22
Heerlijkheid Land van Cuijk	23
Wijsneuzen	23
Fotopagina's	24
Koning Lodewijk van Holland	26
Kroniek zwembad Dukenburg	29

Introductie

Dukenburg Groen is vorig jaar opgericht door bewoners van het stadsdeel Dukenburg. Een aantal leden van het IVN (Instituut voor Natuureducatie) Nijmegen, samen met bewoners en bewonersgroepen uit de verschillende wijken heeft het initiatief genomen om activiteiten te ontwikkelen die zijn gericht op behoud en versterking van de biodiversiteit in Dukenburg. In een aantal andere wijken in Nijmegen zijn vergelijkbare initiatieven, zoals in Lindenholt, Hees en Grootstal.

Dukenburg Groen zal de bewoners van Dukenburg in het vervolg in *de Dukenburger* informeren over alles wat met natuur, groen en biodiversiteit te maken heeft.

Vaste rubrieken: het dier van de maand, het groengebied van de maand (een bosje, poeltje, boom of plantsoen) en een Wist je dat?

We willen de bewoners van Dukenburg hierbij uitdrukkelijk betrekken en aan het woord laten. Als u een idee heeft of wilt bijdragen, kunt u een mail sturen naar rengoene@gmail.com of elswarringakerkhoff@gmail.com.

Els Warringa-Kerkhoff en René Koene, Dukenburg Groen

René van Berlo, redactie de Dukenburger

Wist je dat?

niet alleen dieren zoals de haas en kuintjes iets met Pasen te maken hebben, maar ook bloemen? De naam dotter in dotterbloem komt van dooier, de bloem is zo geel als een eidooier. Als dat niet bij Pasen past!

Wandeling door het Douglasbosje

Stadsbosjes zijn bosjes midden in de stad. Ze hebben waarde voor het gebruik en de beleving van omwonenden, maar ook vanwege de biodiversiteit en de leefbaarheid in de stad. Zo zorgen schaduw en verdamping voor een lagere temperatuur dan in de omringende versteende omgeving. Vanwege de waarde van deze bosjes heeft de gemeente Nijmegen een beheersvisie ontwikkeld.

Op 10 maart is in Tolhuis een inspectiewandeling (schouw) gehouden in een van de bosjes in Dukenburg: het Douglasbosje. Onder leiding van Ralph de Jong van adviesbureau Buiting maakten buurtbewoners en belangstellenden uit Dukenburg een wandeling door en langs het bosje. Vanuit de gemeente was Klaas Boomert aanwezig. Ralph en Klaas zijn beiden biologen.

Kasteel Duckenburg

Het Douglasbosje is van cultureelhistorisch belang. Het bosje met douglasbomen is in 1934 aangelegd, als productiebos nabij het voormalige kasteel Duckenburg. De douglasbomen waren geschikt voor masten van schepen en voor de mijnbouw. Het huidige bosje is een restant van het oude productiebos. Waarschijnlijk hebben voor de douglasbomen daar eerst fijnsparren of grove dennen gestaan.

Beginpunt

De wandeling begint op een hoek van het bosje waar veel bomen zijn gesneuveld, deels door de stormen. Andere bomen zijn gekapt omdat bomen of overhangende takken een risico voor de veiligheid van wandelaars vormden.

Op het pad door het bos zien we aan de rechterkant een recent aangelegd gebied met veel nieuwe aanplant.

Tijdens de wandeling is de nieuwbouw vaak tussen de bomen te zien. Het bos zit dicht op de nieuwe bebouwing en naast balkons, waardoor de bewoners veel schaduw krijgen. Er zijn bewoners die al hebben aangegeven dat ze ervoor zullen zorgen dat deze bomen gekapt worden. Er staan ook bomen vlak bij nieuwe parkeerplaatsen. Mogelijk zal dat ook leiden tot kap, wanneer er takken op auto's dreigen te vallen.

Aan het eind van de wandeling komen we bij het water aan de rand van het bos. Tien jaar geleden is er een zogenaamde mantelzoom aangelegd, in overleg met de bewoners en het Instituut voor Natuureducatie Nijmegen. Toen is er ook een dikke boomstam geplaatst die dient als zitplaats.

Dennenfamilie

De douglas is een boom uit de dennenfamilie. De boom komt van nature voor in het westen

van Noord-Amerika. In Europa werd de soort ingevoerd en veel aangeplant vanwege het hout. Een douglas heeft vrij veel vocht nodig. Als de bomen dicht bij elkaar staan ontstaat er een hoge luchtvochtigheid. Een douglasboom is een echte bosboom. In zijn eentje (solitair) aangeplant redt een boom het niet. Dus als er meer lucht en ruimte in het bos is, zijn de bomen kwetsbaar.

In het douglasbos zijn de bomen geplant op rabatten, langwerpige ophogingen tussen greppels. Deze methode wordt in de bosbouw toegepast om droge stroken te verkrijgen waarop dan de bomen geplant worden. De greppels zijn voor de ontwatering. De rabatten zijn nog steeds te herkennen.

Wat is de toekomst van het bosje?

Het bosje heeft niet het eeuwige leven. Heeft het bos toekomst? Het is al te zien dat de open plek aan de rand van het bosje aan het opschuiven is.

Ralph en Klaas leggen uit dat er een dilemma is. Vanwege het cultuurhistorisch belang zou het bosje zichtbaar moeten blijven. Maar het is ook duidelijk dat er uiteindelijk een meer biodivers bos voor in de plaats zal komen. Volgens Ralph heeft het bos in deze vorm op termijn geen toekomst. Hij geeft het nog enkele decennia, twintig tot dertig jaar. Het is in een douglasbos niet mogelijk bomen te vervangen of bomen tussen de andere bomen te planten, dus uiteindelijk moet alles gerooid worden. In een tussenfase kunnen alle bomen vervangen worden door berken, eiken, esdoorns, lijsterbes en zal er geen kale vlakte komen. Een douglasbos is niet zo biodivers. Er kan weinig groeien onder de bomen. Er komen wel wat bijzondere vogels voor in het bosje.

Onderhoud en beheer

Bij het beheer door de gemeente is het uitgangspunt dat er voorzichtig *gedund* wordt. Het bos wordt zo lang mogelijk in stand gehouden: 'Er staat in feite op dit moment al een heel jong bos onder. De natuurlijke ondergroei moet een kans krijgen. Het karakter van het douglasbos wordt zo lang mogelijk behouden. Er zullen altijd douglassen blijven staan.' De gemeente is er ook duidelijk over dat dit een bos blijft en als bos beheerd blijft.

Hondenpoep

Aan het eind van de wandeling was er tussen de deelnemers een gesprek over knelpunten en kansen. Buurtbewoners gaven aan dat ze het bos heel waardevol vinden en dat ze er graag in wandelen: 'Het ruikt er ook lekker.' Fietsers vormden eerst overlast omdat ze over de wandelpaden fietsten. Dat is nu veel minder een

knelpunt omdat vlakbij een nieuw fietspad is aangelegd. Dat er jongeren vaak in het bos te vinden zijn is ook geen probleem. Het is mooi dat ze het bos opzoeken, tenzij ze overlast bezorgen. Wat wel als probleem wordt gezien is dat honden loslopen en dat hondenpoep en zelfs hondenpoepzakjes in het bos worden achtergelaten.

De nieuwe bewoners van de nieuwbouw is *ten onrechte* tijdens informatiebijeenkomsten beloofd dat ze rechtstreeks naar het Grand Canal kunnen lopen. Er is geen rechtstreeks pad. Het is mogelijk dat de bewoners zelf een olifantenpaadje gaan maken. Het maken van nieuwe paadjes is in het algemeen geen probleem, maar als het er teveel worden zal de gemeente paadjes dichtmaken.

Nieuwe mogelijkheden

Aan de rand van het bos bij het water (het Grand Canal), waar het bos zich terugtrekt,

zijn nog mogelijkheden voor meer mantelvegetatie, een bosrand bestaande uit struiken. Er kan hier dan weer extra zitgelegenheid gecreëerd worden door er boomstammen neer te leggen.

In alle stadsbosjes komen informatieborden. Op de borden zal staan dat loslopen van honden niet is toegestaan. Het is overigens nu al niet toegestaan.

Er kunnen op de paden ook afvalbakken komen. Een nadeel daarvan is dat ze mogelijk worden vernield. Een manier om dat tegen te gaan is om de bakken te laten beschilderen met kunst (voorkeurskleuren groen en bruin).

Op basis van de schouw komt er een beheerparagraaf in het beheerplan van de stadsbosjes. Alle stukken zijn in te zien op internet: nijmegen.mijnwijkplan.nl.

Tekst: René Koene

Foto's: Jacqueline van den Boom

Kikker

Er zaten zeven kikkertjes...

Kikkers? Zijn het geen padden? Of misschien wel salamanders? En in een boeren-sloot? Daar zijn er niet zo veel meer van. Waar we wel kunnen kijken naar waterdieren is in de Wollewei, de overloopvijver tussen Lankforst en Malvert. Overigens heet niet alleen de plas de Wollewei, ook de grasvelden bij het Maas-Waalkanaal en de beschermde woonvorm van ZZG in Malvert dragen die naam.

Wollewei

In en rond de Wollewei leven zoveel kikkers en padden dat je er vast wel een paar kunt vinden als je goed zoekt. De plas voldoet aan de voorwaarden waar amfibieën behoefte aan hebben. Amfibieën zijn koudbloedige dieren met een naakte huid die graag in en rond het water leven. Amfibieën ademen door de longen en door de huid. Ze leggen eitjes in het water.

De dieren kunnen via de oever het land bereiken, er staat genoeg begroeiing om in te verstopten en wat heel belangrijk is: in de Wollewei zwemmen geen vissen. Vissen zijn dol op kikkers, padden en salamanders. Ook de eitjes worden graag opgegeten. Ook rivierkreeften, waarvan je in het water van Staddijk zoveel kunt vinden, eten graag amfibieën en hun eitjes.

Als je dan zo'n groen of bruin bloot springertje gevonden hebt wil je natuurlijk ook weten waar je mee van doen hebt. Oftewel: wat zijn

de verschillen tussen kikkers, padden en salamanders?

Kikkers

Kikkers zijn al naar gelang de soort bruin of groen van kleur. Gemengd gekleurde kikkers zijn er overigens ook.

Bruine kikkers komen in Nederland het meest voor. In de winter leven ze het liefst op het land maar soms ook op de bodem van een plas. Ze zijn er als eersten bij om in maart grote klonten kikkerdril af te zetten in ondiep water op een rustig plekje. De zon verwarmt de kikkerdril (glazige bolletjes met een zwart puntje) en het zwarte puntje, het kleine kikkervisje, eet van de glazige dril om uit te groeien tot een klein kikkervisje, een dikkopje. Je ziet hele scholen van die kleine dikke bolletjes met een puntig staartje door de poel zwemmen. Gaandeweg verdwijnt het staartje in het lichaam en de pootjes ontwikkelen zich. Je ziet een echt klein kikkertje dat door het eten van insecten, wormen, spinnen en larven een grote kikker kan worden.

Groene kikkers worden wat later actief. Hun eitjes zijn veel moeilijker te vinden, het zijn kleine klonten tweekleurige eitjes die wat dieper in het water worden afgezet. Groene kikkers kunnen flink geluid maken, ze kwaken om het hardst dankzij de kwaakblazen, een soort luchtballonnetjes bij de wangen die als

bij een accordeon de lucht kunnen verzamelen. Bruine kikkers hebben ook kwaakblazen, maar die stulpen niet uit naar buiten. Groene kikkers kwaken harder en duidelijker dan hun bruine collega's.

Padden

Padden zijn amfibieën die je in een tuin die niet al te netjes is al gauw tegenkomt. Ze zijn bruin, ze hebben een droge bobbelige huid, ze springen niet maar lopen of maken kleine hupjes en ze hebben veel kortere achterpoten dan de kikkers.

Ze leggen hun eieren in het water zoals kikkers dat doen. De eieren zijn niet in klonten verzameld maar hangen in lange snoeren als glazige bolletjes aan elkaar. Omdat de dieren graag op het land leven maar de eieren in water afzetten gaan ze in de paartijd naar poelen, vijvers of andere rustige watertjes. Alle amfibieën doen dat, ook kikkers en salamanders, maar padden doen het in grote aantallen tegelijk in een korte tijd. Ze kunnen in de paartijd een flinke afstand, wel een paar kilometers, afleggen. Daarom vind je ook zoveel padden platgereiden op wegen waar ze oversteken.

Salamanders

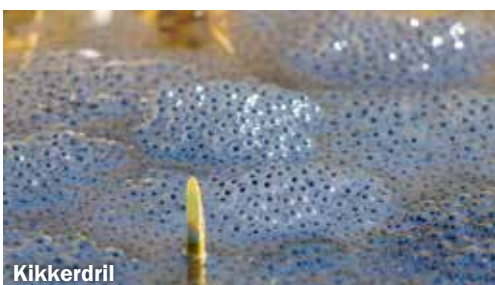
Salamanders lijken wat uiterlijk betreft nog het meest op hagedissen met een gladde huid. Maar dat uiterlijk is misleidend. Het zijn echte amfibieën die niet verwant zijn aan hagedissen, ze leggen eitjes in het water. Ze verstopten hun eitjes in een blad of een grasspriet die ze kunstig samenvouwen om de eitjes te beschermen.

Kikkers, padden, salamanders: als je aandacht aan amfibieën geeft gaat er een bijzondere wereld voor je open. Een wereld met bijzondere dieren die meestal in het donker leven en die het bekijken toch zo meer dan waard zijn.

Redenen genoeg om de komende weken eens langs de Wollewei te wandelen en goed in het water te turen. Een rustig plekje met veel riet, niet te dicht bij stromend water: succes verzekerd.

Tekst: Els Warringa-Kerkhoff

Foto's: Gilbert de Bruijn

Kikkerdril

Padden

Salamander

Herman en Margriet Staal

‘Dan die winters van vroeger...’

Al vanaf het allereerste begin van Winkelcentrum Dukenburg, oktober 1976, maakt Sporthuis Staal er deel van uit. De redactie wilde daar meer over weten en sprak met Herman en Margriet Staal, de mensen van het eerste uur. Herman weet dat hij de enige zelfstandig ondernemer is die vanaf het begin in het centrum zit, dus nu al ruim 45 jaar.

Herman: ‘Ik werkte drie jaar op een accountantskantoor. Maar ik was behoorlijk sportief aangelegd, vooral met schaatsen en wielrennen, en ik wilde daarmee wel iets meer doen. Ik haalde mijn vakdiploma voor de detailhandel en liep stage in Zevenaar. Toen kwam ik een advertentie tegen dat er in dit winkelcentrum nog twee panden beschikbaar waren. Op de huidige plek zijn mijn vrouw en ik destijds begonnen met een winkel van zo’n 80 vierkante meter. Tussentijds heeft nog een uitbreiding plaatsgevonden, maar tien jaar geleden kwam de winkel van nu uit op 300 vierkante meter doordat een flink stuk van de toenmalige Rabo-bank bij het pand getrokken kon worden.’

Tussendoor (van 1979 acht jaar lang) heeft de familie ook nog een tweede filiaal gehad in het Winkelcentrum Kronenburg in Arnhem. Dat werd echt te veel van het goede met alle organisatie en op en neer gereis. Inmiddels heeft zoon Arthur in Winkelcentrum Dukenburg het stokje overgenomen en zijn Herman en Margriet nog slechts parttime werkzaam in de zaak. Arthur is tevens contactpersoon wat betreft het promoten van allerlei activiteiten in het winkelcentrum.

Het assortiment

In de loop der jaren is dat assortiment wel flink veranderd. Ging het voorheen nog om louter echte sportkleding; nu neigt het veel meer naar de bredere (functionele) vrijetijdskleding. Daarmee worden natuurlijk ook meer en andere doelgroepen bereikt. Margriet en Arthur verzorgen de eigen inkoop. Ze letten er dan speciaal op dat er een bijzonder tintje aan de kledingkeuze zit. Herman is ervan overtuigd dat met zo iets het succes in feite begint. Hij begint te stralen bij markante hoogtepunten. Toen wij hier nog echte (ijs)winters hadden

waren de schaatsen niet aan te slepen. Hij kwam dan terug met armen vol schaatsen, maar voordat ze in de winkel lagen waren deze al in handen van wachtende klanten. En gelukkig waren er geen echte dieptepunten.

Begin en toekomst winkelcentrum

Het winkelcentrum startte met één open passage. Later kwam daar de overkapping bij en een tweede passage zodat het winkelend publiek rond kon lopen. Ook de parkeergarage was destijds een aanwinst. Leegstand en meerdere wisseling van bedrijven deden geen goed aan het winkelcentrum. Maar alle drie hebben het volste vertrouwen in de nabije toekomst.

Op het ogenblik vindt er - zoals bekend - een heel ingrijpende renovatie in het winkelcentrum plaats. Het moet ook een heel andere functie krijgen met meerdere pleintjes, meer een ontmoetingsplaats en een sociaal gebeuren met her en der zitjes.

Tekst: Peter van Kraaij
Foto: Jacqueline van den Boom

Het verdriet van Dukenburg

Het is 21.30 uur. Een groepje hangjongeren, grotendeels met een zichtbare migratieachtergrond, heeft zich verzameld bij de achterzijde van Winkelcentrum Dukenburg. Ze bespreken de politiek. Slechts een tweetal, uit het clubje van twaalf, heeft de moeite genomen om te gaan stemmen afgelopen gemeenteraadsverkiezingen. De rest zegt niets met de politiek op te hebben en meent dat de politiek voor hen niets betekenen kan. Voor hen wisselen de figuurtjes achter de katheders een beetje van gedaante, maar wezenlijke verandering treft hun blikveld mondjesmaat. De oudere, mannelijke grijsaard staat aan het roer van de politiek op zowel landelijk als gemeentelijk niveau vinden ze. In eerste instantie vind ik het maar oppervlakkig geratel in de wind. Het stemrecht, waar menig druppeltje bloed voor gevloeid is, moet je benutten heb ik geleerd.

Op de fiets terug besef ik dat het mijn gedachten zijn die op oppervlakkigheden berusten. De jongeren worden namelijk weinig gemotiveerd om te gaan stemmen. An sich is Nederland niet het land van de sentimentele sprekers en opzweepende redenaars. Onder die omstandigheden mag het geen verrassing heten dat Nederland opgescheept raakte met Jan-Peter Balkenende. Niettemin zijn inspirators nodig om de vergeten kiezers, zoals de hangjeugd in Dukenburg, een hand toe te steken en ze naar het stemlokaal te begeleiden. Men heeft een messias, een bevrijder nodig. In radicaal-rechtse contreien is hij gevonden in de geraamte van een man met gebleekte haren en zuidelijk accent. Voor de jongeren in Dukenburg moet hij, of zij, kennelijk nog geboren worden.

Chard van den Berg
(Foto: Jacqueline van den Boom)

Boeketterie Meijhorst 50 jaar maar liefst!

In de tweede helft van april is het gouden jubileum van Boeketterie Meijhorst. Daarom ging de redactie van de Dukenburger langs bij eigenaar Michel Hendriks.

Hoe het begon

Michel werd geboren in Neerbosch-Oost en verhuisde met de familie naar Tolhuis. Toen begon Michels vader in 1972 op de huidige plek met een kleine bloemenkiosk van 6 m² naast zijn werk als groente- en fruithandelaar. Michel ging met zijn vader de deuren langs met een mand groente en fruit en met bloemen. Hij zag zijn toekomst echt in de bloemen en nam de kiosk over in 1979.

Minder goede momenten

‘De coronaperiode was geen fijne tijd. Gelukkig hadden we een eigen site en konden we veel online doen maar het was een ander soort verkoop. Onze kracht zit er in dat we klanten zelf hun bloemen laten uitzoeken waarna wij er een mooi boeket van samenstellen.’

Opvallende bestelling of opdracht

Enkele weken geleden had Michel een opdracht voor 180 tulpenboeketten die alle apart bezorgd moesten worden. Verder moeten rouwboeketten vaak een heel persoonlijk tintje krijgen. Er moet dan bijvoorbeeld een hamer, hengel of wandelstok in worden verwerkt. Ja, en dat kan natuurlijk. Wat die rouwboeketten betreft merken ze in de boeketterie wel dat er nu een crematorium in de buurt zit.

Hoe lang nog ondernemer?

Michel vindt het prima dat hij op deze plek zit. Klanten, opvallend veel mannen, vinden de kiosk gemakkelijk bereikbaar en hoeven niet een heel winkelcentrum door om iets van hun gading te vinden. Michel gaat nog tweemaal per week naar de veiling in Aalsmeer. Hij is nu 60 jaar maar zit nog helemaal niet te hunkeren naar een pensioen. ‘Ik vind het nog steeds geweldig leuk om mensen blij en tevreden te maken met een prachtig boeket!’

Hoe het komende jubileum vorm gaat krijgen is nog niet duidelijk.

Tekst: Peter van Kraaij
Foto's: Jacqueline van den Boom

De boom in...

Aldenhofs slachtoffer van storm Eunice op 18 februari 2022

Dat wens je iemand toe, van wie je ‘schoon genoeg hebt’. Hoe dan die melige man, die vreselijke vrouw of dat krijsende kind tussen takken en bladeren door moeten klauteren, dat mag/mogen hij/zij/het mooi zelf uitzoeken. Omdat de verwensing retorisch is – niemand beklimt een boom omdat een ander dat wil – stelde de redactie een overzicht samen van bomen, die een sprankje extra aandacht verdienen na de stormendrieling in februari.

Dichtbij huis en verderweg

Starten we dicht bij huis, dan zijn er twee bomen, die opvallen vanwege hun standplek. Eentje staat op het fietspad langs het Maas-Waalkanaal; je kunt er aan weerszijden omheen. De tweede staat op de grens van Tolhuis nabij moestuin *de Groene Tol*. Plompverloren op het trottoir. Een dendroloog (mens met kennis van bomen en heesters en houtachtige planten) kan vertellen tot welk bomenras de twee behoren. Wandelt men in de wijde omgeving van Nijmegen met rijkelijk veel bospercelen bestrooid, dan zie je dat er op veel stammen een rode stip is aangebracht. Dit betekent dat die bomen geblest zijn, voorzien van een markering. Andere tekens en verschillende kleuren om bomen te blessen zijn verder onderdeel van deze bosgraffiti. Als dikste tamme kastanje van Nederland is het stokoude exemplaar in Beek de toeristische geschiedenis ingegroeid als de *Kabouterboom*; het belangrijkste onderdeel

van de *kabouteroute*, een spannende wandeling voor jong en oud. Zonder kampioenstiel vanwege hoogste, dikste of oudste stam met takken en blad, staat in het Groesbeekse bos een paaltje met daarop de vermelding *Brandboom* naast een dun jonkie, dat wel de herinnering levend houdt aan een eerdere rasgenoot die inderdaad werd geveld door vraatzuchtig vuur. Verderop in Gelderland doorstond jarenlang een dikzak in bomenrijk wind, regen, storm, sneeuw en droogte, pal tegenover de schouwburg in Lochem. Toen moest-ie weg. Vele duizenden auto's trokken over zijn wortels voorbij. Ondertussen oogst de werkelijk dikste zomereik nabij Lochem bewonderende ogen.

Meer bijzondere bomen

Hoewel er oneindig valt te bomen over bijzondere stammen met loof of naalden, beperkt de redactie zich tot een greepje uit aparte bomen buiten Gelre's grenzen, in Europa en zelfs overzee. De Gerbrandytoren (!) werd een aantal kerstmissen terug getroffen door blikseminslag. Maar afgelopen december was de verlichting weer ontstoken in de grootste kerkstam van Nederland. Het gaat hier over de zendmast bij Lopik. Dan de Annevilleboom (180 jaar) tussen de vangrails van de snelweg A50 bij Ulvenhout. Steeds weer lijkt het erop dat de *troeteleik* moet worden ontworteld voor een betere doorstroming van het verkeer. Hoe lang nog? De leeftijd van 375 jaar oud staat

niet echt in de sterren voor deze prachtige eikenboom. Driedriekwart eeuw als respectabele leeftijd is wel opgetekend voor een jutepeer die werd geplant bij de oplevering van het poortgebouw in het Heilige Geesthofje in Den Haag. Ook is er voor de wereldreiziger een bezienswaardige boom op grondgebied dat Nederlands genoemd mag worden: de zittende boom (palu sinta) op een muurtje langs de weg op het eiland Curaçao. Als je dan toch de boom in moet: dit is een makkie!

Stamboom

Natuurlijk mag een enkele stamboom hier niet ontbreken. Gekozen werd de stamboom van Jesse. Te vinden in onder meer Bocholt, Duitsland (in het Mariaretabel in de Sint-Laurentiuskerk). L'Arbre d'Isaï/de Jessé komt voor in glas-in-lood-ramen of als tableau. De oudste nog bestaande complete boom van Jesse vindt men in de kathedraal van Chartres/Frankrijk (1145). De boom van Jesse is een bijbelse benaming voor de nakomelingen van Isaï/Jesse, waartoe ook Jezus van Nazaret behoort. Voor de amateurgenealogen onder de lezers een doordenkertje op dit gebied: 'Een stamboom kent geen herfst'. Wat zou deze filosofische overdenking toch betekenen? Nog een raadseltje voor Dukenburger-lezers: er staan in ons stadsdeel minstens twee herinneringsbomen, maar waar exact?

Tekst: Hette Morriën. Foto: Arthur de Jonge

Glasvezelaanleg soms moeilijk

Er is afgesproken dat iedereen in de Europese Unie uiterlijk in 2025 toegang moet kunnen hebben tot snel internet. Nederland heeft zich tot doel gesteld dit eind 2023 te bereiken (momenteel is dat al 96 procent).

De Nederlandse overheid ondersteunt de aanleg van snelle verbindingen door onder andere vlotte vergunningsprocedures. Hierdoor zijn ruim 3 miljoen huishoudens in Nederland aangesloten op glasvezel. In de laatste test van de consumentenbond (april-juni 2020) staat glasvezel bovenaan voor de kwaliteit van internet met de minste storingen. Als tweede komt een verbinding met dsl en op de derde plaats de kabel.

Aanleg Dukenburg bijna klaar

Voor Dukenburg is de aanleg van glasvezel in zijn laatste fase gekomen, maar het gaat soms moeizaam. Als voorbeeld nemen we

Meijhorst. Hier had de aanleg eind 2020 afgesloten moeten zijn. Veel komt door onwetendheid, waarbij de gekozen naam van het bedrijf dat de aanleg verzorgt ook niet meewerkt. In ieder geval is dit een van de redenen dat de glasvezelkabel nog niet elk huis is binnengekomen. Glasvezel wordt nu nog gratis tot in huis aangelegd waarbij men niet verplicht is het te gebruiken. Ook in huurwoningen zou de aanleg standaard moeten gebeuren. Nieuwe huurders moeten wanneer ze een woning betrekken gewoon kunnen kiezen tussen glasvezel en kabel. Maakt men de aanlegkeuze voor glasvezel later dan zal er waarschijnlijk wel voor de aanleg betaald moeten worden. Het kan niet zijn dat de ene nieuwe huurder moet gaan betalen voor een aansluiting en een andere huurder 'geluk' heeft omdat glasvezel al aangelegd is. Bij de aanleg is men niet verplicht een abonnement van KPN te nemen of zelfs glasvezel te gebruiken. Het koper/adsl-netwerk zal in 2023

Met het lichtgrijze kastje links komt glasvezel in huis. De provider maakt de aansluiting via het groene kabeltje en plaatst zijn eigen verbindingkastje (rechts). De gele kabel gaat naar de router (bij KPN-experiabox). Zwart is de voeding.

wel afgekoppeld worden. Wanneer je nu gebruik maakt van kopernetwerk kun je zonder meerkosten overgaan op glasvezel.

Problemen in hoogbouw

De laatste loodjes gaan moeilijk. In de Meijhorst-maisonnettes lopen we mee met een monteur. In flats en maisonnettes is het vaak een probleem dat de bovenste bewoners alleen aangesloten kunnen worden als de onderburen meewerken en, nog erger, meerdere verdiepingen niet aangesloten kunnen worden als bijvoorbeeld de huurder van een onderliggende kelderbox niet meewerkt. Het kost de aannemer van KPNNetwork enorm veel moeite en tijd en men loopt vaak tegen een 'nee' aan. De kelderboxen waar men wel naar binnen mag, leveren ook verrassingen op. Het blijkt dat in de loop van de jaren veel geknutseld is aan de bekabeling en dan vooral aan de kabels van kabelmaatschappij Ziggo. Bijna alle kabels die wij zagen van deze kabelmaatschappij zijn doorgeknipt geweest en knullig gerepareerd. Het is goed mogelijk dat de kabel-storingsklachten in dit gebied hieruit voortkomen. Ook zagen we compleet teruggetrokken kabels. Deze bewoners kunnen dus geen internet/tv ontvangen via de kabel.

Woningcorporatie doet nog niks

Navraag bij woningcorporatie Talis leert ons dat de corporatie dit helemaal overlaat aan de aannemer van glasvezel. Een 'nee' van onderburen, wellicht ook door sociale omstandigheden en/of taalproblemen, betekent dat de woningen daarboven niet aangesloten kunnen worden. De woordvoerder van KPN geeft aan dat het een moeizaam en heel tijdrovend traject is. Ook kwam men er door onze vragen achter dat het maisonnettescomplex als koopappartementen te boek stond en er geen toestemming was van de Vereniging van Eigenaren, terwijl het huurwoningen zijn. Dat ging men rechtzetten. Men ging contact zoeken met de woningcorporatie voor vervolgstappen. Uiteindelijk zal samenwerking tussen de woningcorporaties en glasvezelbedrijf KPNNetwork nodig zijn om iedereen de gelijke mogelijkheden, in dit geval keuze van glasvezel of kabel, aan te bieden. Misschien kan men met de komende opknopbeurt van de maisonnettes in Meijhorst de kabelaars gelijk mee laten liften?

Zie ook de Dukenburger nummer 8-2020, pagina 39, en de Dukenburger nummer 7-2021, pagina 19. Contact met KPNNetwork gaat via het contactformulier op de website: www.kpnnetwerk.nl.

Wordt vervolgd.

Tekst en foto's: Peter Saras

Tunnelschilderwerk

In de vorige *Dukenburger* werd lezers verteld dat stadsdeelbewoners rechtstreeks uitgenodigd zouden worden hun mening te geven over het project kunst-in-de-tunnels. Spontáán mocht ook gereageerd worden, graag zelfs. Onderwerp is aldoor het gevorderde plan om de onderdoorgangen tussen de wijken Zwanenveld/Lankforst en Malvert/Weezenhof te verfraaien.

‘Verdient Dukenburg mooie wandschilderingen of juist niet?’, was de vraag. Het zou wonderbaarlijk geweest zijn als er tientallen wijkbewoners gereageerd hadden. Onze stadsdeeldelers komen niet zo gemakkelijk achter de cijfers van hun adres vandaan. Zo steekt Dukenburg nu eenmaal in elkaar. Maar via een eenvoudige rekensom is gebleken dat globaal negen van de tien ondervraagde mensen het plan omarmen. Negatieve antwoorden waren zelfs positief: ‘Waarom schilderen jullie de tunnels niet gewoon op in één kleur?’ Een tweede opmerkelijke reactie: ‘Ik geef de voorkeur aan graffiti door de Dukenburgse jeugd!’

Johan Moorman

De beeldend kunstenaar die in de startblokken staat en enthousiast een eerste, voorlopig ontwerp indiende, is Johan Moorman. Unaniem kozen de tunnelgroep en de gemeentelijke commissie Beeldende Kunst uit meerdere gegadigden, waaronder kunstenaarscollectieven. Het kleurige, nieuwsgierig makende werk van Johan sprong er uit. Wie meer wil zien dan het tipje van de sluier op deze pagina kan via internet *murals* van Johan bekijken. De ontwerpen voor de tunnels staan daar uiteraard niet tussen, maar Johan heeft een geheel eigen stijl die in Dukenburg zeker herkenbaar wordt. Om passanten door de tunnels te helpen herkennen wat ze op termijn voor hun ogen zien, wordt er een podcast* samengesteld. En dat kost uiteraard wat euro’s extra. Het zou mooi zijn als de 100 procent positief denkende Dukenburgers ook een geldelijke bijdrage zouden kunnen leveren. Want het potje dat de gemeente voor het project verstrekt, kan wel aanvulling gebruiken om te komen tot een kwalitatief degelijke en mooie aankleding van de tunnels. Het zodanig prepareren van het geschilderde dat het jaren meekan, is een belangrijke en eveneens kostbare wens van de tunneliers en de gemeente.

Tipje van de sluier

De Dukenburgers die zich als groep in dit project vastbijten, mogen het op hun conto schrijven dat Johan een lawine aan historische en eigentijdse feiten op zijn bordje kreeg. Hij

Johan Moorman voor zijn muurschildering van de Mols Parking in Breda

schrok daar niet van terug, maar verwerkte deze informatie speels om de vier wanden te kunnen vullen. Tunnel/viaduct Noord, dus Zwanenveld/Lankforst, heeft als thema de geschiedenis van Dukenburg. De andere onderdoorgang tussen Malvert en Weezenhof verbeeldt straks het heden en de toekomst. Er is gedacht aan de bebouwing en de samenstelling van de bevolking in ons stadsdeel, in het verleden en in het nu. Voor de hand ligt de aandacht voor het vele groen tussen beton in ons stadsdeel en jazeker, dat komt ruimschoots terug op de tunnelwanden. Ook de rijkdom aan water is door Johan verwerkt in het eerste ontwerp. De aan te brengen kunst zal geheel in de sfeer zijn van het *treintje*. Het vervoermiddel werd ingezet bij de graafwerkzaamheden voor het Maas-Waalkanaal, dat op 27 oktober 1927 feestelijk werd geopend door de koningin van toen: Hare Majesteit Wilhelmina. Reden voor de kunst-in-de-tunnels-groep om bij de officiële opening van de onderdoorgangen van de viaducten een B.N.’er** te vinden die de

linten wil doorknippen. Lezers worden uitgedaagd mee te denken over wie dat zou kunnen zijn. Mail naar: kunstindetunnelsdukenburg@gmail.com.

Vervolg

De redactie van dit blad blijft het pad van het tunnelproject op de voet volgen. De hobbels en gaten, problemen en missers blijven de lezer bespaard. Niet om er een succesverhaal van te maken, maar de actieve tunnelgroep is gewoon positief ingesteld. In een volgend nummer van dit blad treft de lezer een interview aan met Johan Moorman, beeldend kunstenaar uit Eindhoven, die door dit project Dukenburg intussen goed heeft leren kennen.

* Geluidsopname te beluisteren met QR-code.

** Bekende Nederlander of Bekende Nijmegenaar/Dukenburger.

Tekst: Hette Morriën. Foto boven: Ralph Roelse
Foto onder: gemeente Eindhoven

Muurschildering door Johan Moorman onder de brug over het Beatrixkanaal in Eindhoven

Geen centimeter toegeven

We hebben jarenlang veel kampeerreizen door heel Europa gemaakt. We hebben veel gezien, cultuur gesnoept en van de natuur genoten. Met van west naar oost en van noord naar zuid veel verschillen, zoals: de natuur de natuur laten en het altijd wonderbaarlijke Zwitserland waar we gekscherend van zeiden dat er 'geen grassprietje verkeerd staat.' Ondanks dat in onze ogen te goed verzorgde gras, zijn de Zwitsers wel degelijk natuurmensen. Er wordt daar goed nagedacht hoe je je dorp of stad presenteert, wat de behoeftes van de mensen zijn en wat kinderen nodig hebben. Nijmegen worstelt met veel van die zaken en is helemaal doorgeslagen op groengebied.

Afgelopen jaar resulteerde het gemeentelijk maaibeleid in een verharding tussen bewoners en ambtenarij. Nee, niet rechtstreeks maar de reacties logen er niet om. Het ging om onveilige verkeerssituaties ontstaan door het maaibeleid, kinderen die niet meer op hun vertrouwde plekken fatsoenlijk konden spelen en ouderen die hun zitbankjes niet meer konden bereiken. We zagen de spagaat van wijkopzichters die dit heus wel inzagen maar van hogerhand de opdracht hadden gekregen om: 'Geen centimeter toe te geven.'

Soms denk je wel eens dat het contact tussen burgers en ambtenarij ingestort is. Klachten melden via een app, zaken die jouw buurt aangaan moeten opzoeken op een totaal onoverzichtelijke website, de onpersoonlijke 14024-lijn met de 'van het scherm aflezende' persoon. Maar vooral het van hogerhand promoten van *Mijn wijkplan*' gaat Jan boven de pet. Inmiddels kennen we vele tientallen ambtenaren die mijn wijkplan niet zien zitten, aangeven dat het niet functioneert en zelfs zeggen dat het compleet mislukt is. Dit alles natuurlijk voor de goed verstaander. Met de enorme personeelwisseling die de afgelopen maanden in het stadhuis plaatsvond en waarbij mensen op 'vreemde' plekken zijn neergezet, zijn de vooruitzichten niet bijster beter geworden.

Goed, genoeg gezeur, je zult maar op zo'n post gezet zijn. De vrijwilligersorganisaties die er het eerst mee te maken hadden, pakken het wel weer op en zijn niks te beroerd om samen te werken en te helpen. Nu kijken hoe flexibel de andere kant is, of er bij die 'hogerhand' een menselijke kant zit. Bij het maaibeleid wachten we nu het voorjaar af en kijken of de speelplekken wel gemaaid worden, ouderen hun bankje kunnen bereiken en er niet zoals verleden jaar alleen gemaaid wordt voor de reclameborden omdat die wel geld opbrengen.

Peter Saras (Foto: Jacqueline van den Boom)

Leerlingen de Aldenhove aan de slag in de buurtmoestuin

De leerlingen van de Aldenhove hebben hun eigen stukje moestuin gekregen in de wijk. En wel in de buurtmoestuin *het Aldenhofje*, gelegen naast de maisonnettes aan de rondweg.

Op maandag 14 maart werd hun gezamenlijk te beheren tuintje geopend. Een aantal leerlingen mocht de feestelijke onthulling verzorgen en kon daarna direct aan de slag.

Brede-schoolcoördinator van de Aldenhove Niels Goezinne hielp de leerlingen door samen met hen een groot doek omhoog te tillen. Daaronder lagen enkele schoffels en een zak pootaardappelen. Die moesten vervolgens de grond in. Leerlingen Thijs en Dries vonden het een interessant iets. En wisten het goede antwoord op de vraag waar aardappelen nu eigenlijk vandaan kwamen: uit de aarde natuurlijk!

Annerie Rutenfrans van het bureau Leef & Weet begeleidt scholen bij

dit soort projecten. 'Het moestuintjes-project komt voort uit de campagne Nijmegen European Green Capital uit 2018', vertelde ze de verslaggever. Uiteindelijke doelstelling is dat ieder kind op school een eigen schooltuintje heeft. En zo leert waar ons voedsel vandaan komt en hoe je ervoor kunt zorgen dat je uiteindelijk zelf ervan kunt genieten.

De Aldenhove heeft er nu een begin mee gemaakt. Niels Goezinne: 'We willen met dit project ook de betrokkenheid van de school bij de wijk Aldenhof vergroten.'

Tekst en foto's: Toine van Bergen

‘Drink Water’-actie

In 2014 werd de Wereldwaterdag gelanceerd. Opgezet als een driedaags evenement, met op dag één het Dichtfestival, dag twee Rivierschoonmaak en de derde dag een Filmfestival.

Dinsdagochtend 22 maart 2022 memoreerde Omroep Gelderland deze ‘Dag van...’ met de vraag aan luisteraars om muzikale odes aan te vragen. Bijvoorbeeld *Watermensen* van de 3J's uit Volendam. Want als er één waterland in West-Europa is, dan is dat ons landje toch zeker. Bekende dichters bewierookten onze rivieren, het IJsselmeer en de Noordzee en zangers/zangeressen bleven niet achter. Nu nog drinkwater.

Thema-acties

Nijmegen kon de bovenstaande formule eenvoudig hanteren. Dichttalenten zijn er, we hebben de Waal en voor een filmfestival zijn zeker enthousiastelingen te vinden. Maar Nijmegen koos bewust voor de actie *Drink Water*; kráánwater! GGD Gelderland-Zuid, gemeente Nijmegen, JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) en de Dar organiseerden een eigen actie. Meerdere wijkinstellingen en negen basisscholen werkten mee. De deelnemende adressen kregen raamstickers met logo uitgereikt en voor de deur werd een clean graffiti gespoten. De partijen hopen dat deze aanpak een kettingreactie losmaakt, zodat meer organisaties, instanties en scholen meedoen om water drinken tot de gewoonste zaak van de wereld te maken.

Scholen

In Dukenburg waren de Prins Mauritschool/Zwanenveld, de Dukendonk/Tolhuis en de Meiboom/Meijhorst bereid de waterdagen te organiseren. Met als stimulans: water drinken is lekker, goedkoop en bovendien gezond. De scholen kregen het thema drinkwater aangegeeft: te behandelen in lessen met tekenen, kleuren of knutselen, een uitdagende actie met kraanwater als rode draad ... Het laten uittekenen hoeveel suikerklontjes er in flesjes/pakjes/blikjes frisdrank zitten (en in drinkwater géén), is iets dat zeker bij jonge kinderen binnenkomt. De ouders/verzorgers van de leerlingen werden van de actie op de hoogte gebracht met een berichtje. Want ook thuis is schoon drinkwater voorhanden, zodat gezinnen kunnen worden gestimuleerd water te drinken in plaats van limonade of frisdranken. Gezoete dranken zijn aantoonbaar een mogelijke oorzaak van overgewicht en obesitas bij de jeugd. Bindkracht10 ondersteunde de actie door op de basisscholen en in de wijk drinkwateractiviteiten aan te bieden. De kinderen drinken altijd

Iris van Veen (links) en Hiske Blom

al water tijdens de activiteiten, maar in maart werd water als verfrissende dorstlesser nog extra onder de aandacht gebracht. Ook fruit eten verdient alle aandacht: een prachtig voorbeeld is de watermeloen. Voor de leerlingen van de drie genoemde Dukenburgse scholen werden op een speelse en verantwoorde manier deze activiteiten aangeboden. Zijn Ramadan of kerstmis in aantocht, dan wordt als lekkernij ook een toepasselijke fruitsoort aanbevolen. Dadels doen het altijd goed net zoals de rijkelijk verkrijgbare sinaasappel. Ook de organisatie SOOS (Samen Overblijven Op School) droeg een steentje bij door bij het lunch-bammetje een heerlijk glaasje water te promoten. Sportbedrijf Nijmegen zorgde ervoor dat in alle sporthallen het *Drink Water*-logo te zien was.

Toekomst

Hiske Blom (GGD) en Iris van Veen (Bindkracht10) praatten in het zonnigste lokaal van De Meiboom uw redactrice bij. Over de we-

reldwaterdag en hun eigen wijkwerkzaamheden op het gebied van gezondheid, (op-)voeding, sportbeoefening, beeldschermgebruik en wat er verder achter voordeuren gebeurt. Ook werd gekeken naar wat dit jaar nog in de steigers staat. Zo is er van 16 tot en met 25 september de Nationale Sportweek, met een kraanwaterdag, sportieve uitdagingen en thema-activiteiten. Hierbij worden ook jongeren betrokken die de basisschoolleeftijd te boven zijn. Ook zij zijn gebaat bij een gezond gewicht. Zowel Hiske als Iris werkten in 2021 mee aan een vlog/filmpje over water drinken. In de geest van: ‘Ik drink water, jij ook?’ Bekijk dit promofilmje via Youtube *Dukenburg drinkt water*. Dat water drinken en sport een supergezonde combinatie vormen, komt hier duidelijk in beeld. Ook de samenwerking met de Sportservice, het jongerenwerk, de buurtteams en de Lindenberg is aangelijk.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Jacqueline van den Boom

Het gezin Kober

Vorig jaar mei verscheen het boek *Voor Joden verboden. Hoe de Joodse gemeenschap uit Nijmegen verdween 1940-1945* van de hand van stadgenoot Frank Eliëns. In *de Dukenburger* nemen we enkele van de geschreven portretten uit zijn boek op, besteden wij aandacht aan een aantal levensgeschiedenissen van Joodse Nijmegenaren en Joden die in Nijmegen ondergedoken waren of wilden onderduiken en het slachtoffer werden van het nazibewind. Dit keer staat de familie Kober centraal.

Het gezin Kober bestond uit vader Salomon (Breslau 1903), moeder Eva Jenni (Breslau 1905) en hun kinderen Marianne Miriam (Oss 1930), Ruth Margarete (Amsterdam 1933) en Michael Willem (Nijmegen 1937).

Het gezin vestigde zich op 21 november 1933 in Nijmegen aan de Driehuizerweg 67, komende vanuit Amsterdam.

Salomon Kober

Salomon studeerde aan de universiteiten van Breslau en Frankfurt am Main en promoveerde op 25-jarige leeftijd. Hij woonde sinds 1925 in Amsterdam en werkte voor Organon. Hij werd bekend als de ontdekker van de kleurreactie op oestron en was verantwoordelijk voor de fabricage van het vrouwelijke geslachtshormoon Menformon.

Salomon was in 1928 door Ernst Laquer, een internationaal vermaarde hoogleraar aan de universiteit van Amsterdam, aangetrokken om bij diens laboratorium te werken. Laquer, die hetzelfde gymnasium doorliep als Kober en ook afstudeerde aan de universiteit van Breslau, richtte samen met Salomon van Zwanenberg en J.F. van Oss in 1923 de NV Organon in Oss op. Hij wordt beschouwd als de grondlegger van de moderne endocrinologie. Kober stond op de loonlijst van Organon, maar werkte bij Laquer in Amsterdam. Laatstgenoemde wilde in 1933 Kober in vaste dienst laten benoemen bij de universiteit. Omdat Kober al lang in Nederland werkte en hij een dienstverband had bij Organon, waren de curatoren van de universiteit bereid Kober tot onbezoldigd assistent te benoemen, ook al druiste dat in tegen de maatschappelijk breed ondersteunde opvatting dat Nederlanders bij aanstelling als assistent voorrang dienden te hebben.

Struikelstenen van de familie Kober in Oss

Kinderen

Kober werd in maart 1937 genaturaliseerd tot Nederlander. Kort daarna, op 7 mei 1937, werd in Nijmegen Michael Willem geboren. Tussen de geboorte van de twee jongste kinderen door vroeg Kober in juli 1935 een huis te huur voor een periode van ongeveer drie maanden. Het huis moest op goede stand en vlak bij het station liggen (Kober reisde met de trein naar zijn werk in Oss) en tenminste één zit- en twee of drie slaapkamers, een badkamer en een keuken hebben. Waarom hij tijdelijk andere woonruimte zocht is niet bekend. In ieder geval woonde de familie in augustus 1937 nog aan de Driehuizerweg. Mevrouw Kober vroeg op die datum een 'net meisje' voor in de huishouding.

Kober was lid van het bestuur van de Kerkeraad van de Joodse Gemeente Nijmegen in 1941-1942.

Eva Jenni Kober

Mevrouw Kober was actief betrokken bij de fondswerving voor verpleeghuis Kalorama in Beek-Ubbergen en verzorgde, met onder meer de vrouw van burgemeester Hustinx, een optreden op 10 december 1935 tijdens een benefietavond ten behoeve van Kalorama. De kleine zaal van De Vereniging was bomvol. Zij zongen 'op verdienstelijke wijze' *Graduale* van Anton Bruckner. Mevrouw Kober trad daarna ook op met de heer W. van Gorp en zong *Zion streckt seine Hände aus* van Mendelsohn Bartholdi. Volgens een journalist van *de Gelderlander* viel ook dit nummer zeer in de smaak en verraste mevrouw Kober de aanwezigen met haar 'zeer goede, sympathieke stem'.

Weg uit Nijmegen

Het gezin verhuisde in juni 1942 naar Oss en werd in november 1943 opgepakt en naar Westerbork overgebracht. Op 18 januari 1944 werden zij met transport 83 gedeporteerd naar Theresiënstadt. Vader Kober werd op 28 september 1944 overgebracht naar Auschwitz. Zijn vrouw en kinderen volgden in oktober van hetzelfde jaar.

Kober werd op 7 februari 1945 in Auschwitz vermoord. Zijn vrouw en kinderen werden direct na aankomst in Auschwitz op 21 oktober 1944 vermoord.

Tekst: Frank Eliëns

Foto: collectie Joods Monument

Tentoonstelling De Tweede Wereldoorlog in honderd foto's tot en met 5 mei in Winkelcentrum Dukenburg

Een bijzondere fototentoonstelling over de Tweede Wereldoorlog is tot en met 5 mei, Bevrijdingsdag, te zien in Winkelcentrum Dukenburg.

Twee jaar geleden werd deze tentoonstelling geopend in de Statenpassage in de Tweede Kamer. In samenwerking met de NIOD (Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies) is geregeld dat de expositie in Dukenburg staat.

Op 25 september 2020 was het precies 75 jaar geleden dat de Tweede Kamer voor het eerst na de Tweede Wereldoorlog weer bijeen kwam. Die eerste bijeenkomst vormde de start van het herstel van onze parlementaire democratie. De Tweede Kamer vierde dit bijzondere moment onder andere door opening van deze indringende tentoonstelling. Het project is een initiatief van de samenwerkende instellingen over de Tweede Wereldoorlog (Platform WO2) en

werd gecoördineerd door het NIOD. Om stil te staan bij 75 jaar *vrijheid* vroeg het NIOD de Nederlandse bevolking de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in beeld te brengen. Het publiek zocht naar foto's in archieven, maar ging ook op zoek naar die verloren gewaande of juist gekoesterde foto uit het eigen familie-fotoalbum. Naast een aantal iconische foto's leverde de nationale campagne vele aansprekende, tot nu toe onbekende beelden op en geeft de tentoonstelling een bijzonder inzicht in hoe we vandaag de dag naar de jaren van oorlog en bezetting kijken.

Vandaag de dag roept deze expositie wellicht extra emoties op. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne zijn ook in Nederland voelbaar. Het besef dat in vrijheid leven geen vanzelfsprekendheid is wordt opnieuw duidelijk.

Tekst: Anne van Amsterdam

Foto: collectie NIOD

Spiegels van de vrijheid

Het ergste waar ik bang voor was gebeurde met mij. Dit jaar verhuisde ik van de ene oorlog naar de andere. Weer zag ik hoe dierbaren, die in een vreedzaam land leefden en een beschaafde toekomst nastreefden, door de agressie van oorlog werden getroffen. Wat dertig jaar geleden mijn geboortestad Kabul overkwam, teistert nu Charkov, de stad waar ik ooit de wereld én de liefde van de wereld heb leren kennen.

Dertig jaar geleden ervoeren inwoners van Kabul wat nu kinderen, vrouwen en mannen in de Oekraïense steden ervaren. Mijn zus, die toen wekenlang met haar kinderen in de kelder van hun flatgebouw aan de Kabul-rivier doorbracht, vertelde mij wat de beelden uit Oekraïne met haar doen. Ze hoort nu weer de mortieren van misdadige mudjahedin die hun huis raakten. Hier, in het vrije Nederland waar zij en haar kinderen een veilig leven vonden, worden zij nog steeds achtervolgd door de narigheden van toen. Haar jongste dochter, die nu een stoere vrouw en zorgprofessional is, raakt altijd weer in paniek wanneer de vuurwerk-lustigen met oud en nieuw tekeer gaan. Zouden deze liefhebbers van vreugdevuur zich kunnen verplaatsen in de beleving van bevende burgers van Aleppo, Mosul, Kabul, Sana of Marioepol?

Onze studievriendin Larisa, die Charkov ontvluchtte, woont nu bij ons in huis. Toen zij haar hoofd leeg wilde maken, zijn we naar de Overasseltse en Hatertse Vennen gegaan en was zij onder de indruk van de rust en de prachtige, vogelrijke natuur. Haar betraande ogen weerspiegelden echter de ervaringen van de koude oorlogskelders van Charkov. De gebeurtenissen van de afgelopen weken zouden ons op zijn minst aan het denken moeten zetten. Hoe vanzelfsprekend is de vrijheid die wij hier hebben eigenlijk?

Qader Shafiq

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Vrijheidsgesprek op zondag 1 mei

Het 4&5 mei-comité en de Bibliotheek Gelderland Zuid staan in een reeks gesprekken met oud-Nijmegenaren van het jaar stil bij de betekenis van vrijheid. Waar denken zij aan als het gaat om vrijheid, hoe verbinden ze vrijheid met hun leven, hun werk?

Twee bijeenkomst hebben al plaatsgevonden. Hier spraken Tim Hogenbosch, Qader Shafiq, Bas Bloem en Rhea Elise Khoebal. Op 1 mei praten Hendrik-Jan Derksen en Linda van Aken over vrijheid. Derksen, van huis uit jongerenwerker, richtte Welcome in Nijmegen op om vluchtelingen te ondersteunen en is actief voor Iedereen

Telt. Van Aken leidt de Vincentius Vereniging, een grote vrijwilligersorganisatie die werkt aan het verzachten van armoede en eenzaamheid en mensen stimuleert meer te bewegen en gezonder te leven. Jolan van Zanten verzorgt een muzikaal intermezzo. Deze Nijmeegse rapper laat zien dat leven met een beperking geen beperking hoeft te zijn. Rob Jaspers, oud-journalist en ook oud-Nijmegenaar van het jaar, leidt het gesprek. Het vindt plaats van 14.30 tot 15.30 uur in Bibliotheek Mariënborg.

Tekst: Rob Jaspers

Verkiezingsfraude

Het is niet wereldschokkend en mogelijk heb ik wat gemist, maar het volgende bezorgde me toch wat onrust.

Zeggen de namen Vergunst, Wijnia, Visser, Molenaar, Velthuis en/of Esselbrugge u iets? Het waren de zes wethouders in het (oude) college. Op de namenlijst van de kandidaten voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart jongstleden stonden zij allen op een onverkiesbare plek, variërend van plaats 30 tot en met 50 op de lijst van hun partij.

Het zou kunnen zijn dat zij het zo slecht hebben gedaan dat hun politieke partij ze liever niet als lijsttrekker wil zien. Als deze niet gekozen niet in de raad komen hoeven zij zich tegenover de kiezer dus nooit te verantwoorden. Hoe krom kan het zijn bij het kiezen van het bestuur van uw stad. Via de achterdeur - zonder gekozen te zijn door de inwoners - vormen zij straks mogelijk wel het nieuwe college voor vier jaar. Als er wel eens één bijzonder talent zou zijn voor het college, zonder steun van de partij, is dat in theorie denkbaar, maar toch niet het hele college!

Hoe verbazingwekkend is de afkeer van politiek door de burgers en de slechte opkomst bij de verkiezingen uitgerekend in een periode dat een democratie in Oost-Europa door een oorlog wordt vermorzeld. Dan tot slot de verzuchting. Wat gaan we doen aan twintig splinterpartijen in de Tweede Kamer en veertien kandidaatpartijen voor de gemeenteraad? Wie helpt ons aan een kiesdrempel voor al die inefficiënte en tijdrovende ellende. Democratie moet ook haar grenzen kennen.

Ook toch nog even. Als gevolg van een tijdelijke handicap heb ik enige weken achter een rollator gelopen, ook over de trottoirs in Dukenburg. Je armen blijven schokken en rammelen. Veel complimenten voor de huidige aanpak van de voet-/tegelpaden, maar het kan nog beter, vlakker en sneller.

Guus Kroon

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Camping- en bungalowpark de Wighenerhorst op 22 maart 2022

Uitbreiding van verblijfsrecreatie rond Overasseltse en Hatertse Vennen zorgt voor veel onrust

Bij omwonenden van de Overasseltse en Hatertse Vennen is veel onrust ontstaan door plannen van de gemeente Wijchen om de verblijfsrecreatie rond deze vennen extreem uit te breiden. Daarom is de Stichting Vrienden van de Vennen opgericht. Zij gaat zich verzetten tegen de plannen. Gekeken wordt of de uitbreidingsplannen bij de rechter kunnen worden tegengehouden.

De Overasseltse en Hatertse Vennen worden nu zeker op mooie dagen al druk bezocht door recreanten. Daar is niets mis mee, maar het moet niet nog veel drukker worden, vinden de Vrienden. En dat dreigt wel te gebeuren. ‘Massatoerisme nee, kleinschaligheid oké’, valt daarom op veel spandoeken in het vennengebied te lezen.

Plannen gemeente Wijchen

Een inventarisatie van de plannen van de gemeente Wijchen maakt duidelijk dat hun vrees niet ongegrond lijkt te zijn. In de vorige Dukenburger berichtten wij al over de komst van een hotel met 102 kamers bij de sauna in de Berendonck. Dat zou kunnen zorgen voor minimaal 70 duizend extra overnachtingen.

Daarnaast zijn er uitbreidingsplannen voor de nu nog kleinschalige camping *Bij de 3 Linden*

aan de Heumenseweg. Hier zijn nu 25 campingplaatsen en een bed and breakfast. De gemeente Wijchen maakt het mogelijk om de camping uit te breiden naar liefst 240 standplaatsen: bijna een vertienvoudiging. Dat betekent zo’n 150 duizend extra overnachtingen per jaar. En dat op een plek die tot een van de rustigste van het vennengebied behoort.

Ten slotte gaat het camping- en bungalowpark de Wighenerhorst op de schop, zo is de bedoeling. De campinggasten die hier jarenlang op een betaalbare plek zaten zijn inmiddels vertrokken. Het gebied ligt er verwaarloosd bij, zoals op bovenstaande foto te zien is. Hiervoor in de plaats komen dure chalets onder de naam *Hof van Berendonck*, als onderdeel van de Landal-recreatieketen. Extra overnachtingen per jaar: minimaal 250 duizend.

Petitie

De Vrienden van de Vennen vrezen dat – als de plannen volledig doorgaan – de Overasseltse en Hatertse Vennen een tweede Posbank worden. Er is daarom ook een petitie gestart die getekend kan worden op de website www.vriendenvandevennen.nl. Hier is ook veel nadere informatie te vinden.

Tekst en foto: Toine van Bergen

De Meiboom in Meijhorst

De Turf in Malvert

Gezondheidsplein in Lankforst

Dukenburg stemt

De vrijheid hebben om te kiezen. Daar maakten veel Dukenburgers op 14, 15 en 16 maart 2022 gebruik van. *De Dukenburger* ging woensdag de 16^e op toer langs alle stembureaus, bekeek hoe de Dukenburgbewoners hun stemrecht benutten en proefde de sfeer in de stembureaus.

Met de lunch startten we in Meijhorst in de school De Meiboom. Het was er rustig. Terwijl er een appeltje geschild werd, vertelde men dat er 94 stemmers waren geweest. Op naar wijkcentrum de Turf in Malvert. Dit was een van de drie stembureaus die drie dagen geopend waren. Om 13.30 uur had men 230 stemmers mogen ontvangen. Een paar straatjes verder waren we in Lankforst. Tussen de loopbanden en halters op het gezondheidsplein kon men hier stemmen. Het was 14.00 uur toen de 235ste stemmer met een handdoek om, zo van de fysiotherapeut binnenkwam.

Bibliotheek

Het was intussen 14.30 uur toen we de bibliotheek binnenliepen. Eerste indruk was gezellig maar dan toch iets aparts: in de kring van de tafels met het stembuspersoneel erachter, de stemhokjes en de stembus stond een extra tafel. Voor de beveiliging! Gelukkig was met de stemming niets mis en lachend werd verteld dat men al meer dan 500 stemmers had gehad. We vervolgden onze toer naar de sporthal in Tolhuis. Wat een contrast, die grote lege ruimte. Hier waren om 15.00 uur 265 stemmers geregistreerd. Oud-Zevensprongvoorzitter Martin de Goeij deed zijn stemformulier in de bus. In de Leuvensehof in Zwanenveld troffen we een huiskamersfeer aan met om 15.30 uur 160 stemmers, nog niet druk.

Bibliotheek Zwanenveld

Leuvensehof in Zwanenveld

Weezenhof: ploegwissel

Langs het Maas-Waalkanaal fietsend verdween de zon achter het Saharastof. Om 15.45 uur arriveerden we in de Dageraad. We troffen een oud-redacteur van *de Dukenburger* aan die de 400ste stemmer was. Of was het nu die na hem? Even na 16.00 uur was er een file van stemmers in de Prins Clausschool: wisseling van de ploegen en dat duurde even. We hoorden dat er al 492 stemmers waren geweest. We waren bijna rond toen we de Lindenberg in Aldenhof binnenkwamen. We hoorden dat er 265 stemmers waren geweest. Laatste stop was Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst. Ook dit was een drie-dagen stembureau. Op maandag 14 maart waren we hier ook al. Om 18.00 uur waren hier 524 stemmers geweest.

Martien de Goeij in sportzaal Tolhuis

Opkomst

De opkomst in Nijmegen was 54,2 procent van de kiesgerechtigden. Iets lager dan in 2018, iets hoger dan landelijk. We hadden toch liever in de rij gestaan, even moeten wachten om de voorzitter te spreken, om dan te kunnen schrijven over een hoge opkomst. Het zat er deze dag niet in, ook al hebben we hier die vrijheid.

Tekst en foto's: Peter Saras

400^e stemmer (?) in de Dageraad Weezenhof

Prins Clausschool in Weezenhof

De Lindenberg in Aldenhof

Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst

Uitslag gemeenteraadsverkiezingen 2022 in Dukenburg

Dit zijn bijzondere gemeenteraadsverkiezingen geweest. Ze werden overheerst door het Oekraïne-debat. Daardoor kwamen in de media de woordvoerders van de grote landelijke partijen veelvuldig in beeld. Dit heeft de grotere partijen ongetwijfeld in de kaart gespeeld en het beeld vertekend. Verder waren de stadspartijen hier onderling verdeeld, wat vaak zetelverlies betekent. De belangrijke winst van deze lokale partijen, ondanks deze media-achterstand, wijst er op dat er groot politiek ongenoegen bestaat, vooral in Dukenburg. Wat immers het meeste opvalt is dat de beide lokale partijen het in heel Dukenburg erg goed deden.

Als men Stadspartij Nijmegen en GewoonNijmegen.Nu bij elkaar optelt dan blijkt in sommige wijken bijna een op drie kiezers op deze partijen te stemmen. Deze winst kwam voor een groot deel door de sterke achteruitgang van de SP, die landelijk nogal wat conflicten kende, zoals het royement van een groot aantal jongeren. Ook de kleine rechtse partijen kregen een flinke knauw. Het verdeelde CDA verloor flink in Dukenburg, hoewel het aantal zetels (2) voor die partij in de raad gelijk bleef. Bedenk verder dat Nijmegen een studentenstad is met een grote voorkeur voor de partijen van intellectuelen GroenLinks en D66. Dat is niet uniek voor Nijmegen. Ook in andere universiteitssteden als Wageningen, Tilburg, Enschede

et cetera ziet men hetzelfde verschijnsel. Beide partijen hebben veel studenten op hun kieslijsten. Voor studenten betekent een functie in de raad soms een aardige opstap in hun carrière. Denk aan minister Rob Jetten, die vanuit de collegebanken, na een korte tijd D66-raadslid te zijn geweest, nu minister is. Er zijn ook andere voorbeelden van snelle politieke succesvolle carrières van studenten. Uiteraard is het raadslidmaatschap ook een goede leerschool voor de toekomst.

Verschillen

Opvallend is dat – politiek gezien – stad en Dukenburg sterk van elkaar verschillen. Hetgeen duidelijk maakt dat Dukenburg zich door het stadsbestuur onbegrepen voelt. GroenLinks en D66 hebben hier veel minder aanhang dan in andere delen van de stad. De SP was ooit de sterkste partij in Dukenburg. Nog steeds ziet men dat in sommige wijken de SP een van de zes kiezers scoort, ondanks de flinke knauw die deze partij dit keer kreeg. Kennelijk sloeg

Aantal stemmen gemeenteraadsverkiezingen 2022 per stembureau

Stembureau	Partij	Totaal	Groen-Links	D66	SP	VVD	Stadspartij Nijmegen	PvdA	CDA	Partij vd Dieren	50+	GNN	PP	L12	DENK	FvD
Tolhuis gymzaal*)		865	119	70	118	64	154	82	52	35	15	93	11	7	17	28
Zwanenveld bibliotheek		1001	118	69	154	67	197	85	33	63	22	125	12	0	12	44
Zwanenveld Leuvensehof		286	25	17	42	15	45	33	20	10	6	39	6	1	4	23
Meijhorst school		344	50	13	51	21	61	38	14	22	8	26	4	2	25	9
Meijhorst wijkcentrum*)		1155	157	96	177	62	204	93	68	62	39	105	15	3	29	45
Lankforst fysiotherapie		553	52	46	69	35	124	69	18	38	10	58	3	0	8	23
Aldenhof Lindenberg		526	37	36	79	26	105	37	41	29	16	70	14	0	20	16
Malvert de Turf*)		962	108	45	153	47	184	94	50	64	21	106	4	1	53	32
Weezenhof school		993	151	123	81	96	171	136	68	90	11	41	2	1	2	20
Weezenhof de Dageraad		637	84	43	81	45	115	79	35	64	12	51	4	0	0	24
Dukenburg		7322	901	558	1005	478	1360	746	399	477	160	714	75	15	170	264
Percentage in Dukenburg		100%	12,3%	7,6%	13,7%	6,5%	18,6%	10,2%	5,4%	6,5%	2,2%	9,8%	1,0%	0,2%	2,3%	3,6%
Nijmegen		79302	16149	10664	7043	6184	12873	8352	3562	7726	925	2713	634	152	727	1598
Percentage in Nijmegen		100%	20,4%	13,4%	8,9%	7,8%	16,2%	10,5%	4,5%	9,7%	1,2%	3,4%	0,8%	0,2%	0,9%	2,0%
Aantal zetels**)		39 (39)	9 (11)	6 (6)	3 (5)	3 (4)	7 (3)	4 (3)	2 (2)	4 (2)	0 (1)	1 (2)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)

*) Deze stembureaus waren drie dagen open, de andere een dag **) In nieuwe gemeenteraad. Tussen haakjes zeteltal in de vorige raadsperiode. GNN = GewoonNijmegen.Nu • PP = Piratenpartij • L12 = Lijst 12 • FvD = Forum voor Democratie.

het programma van de lokalen beter bij de Dukenburger aan dan dat van de SP. Opmerkelijk is ook dat GewoonNijmegen.Nu, die stedelijk gezien het slecht deed met een teruggang van twee naar een zetel, het in Dukenburg heel goed deed. Wellicht doordat er nogal wat Dukenburgse kandidaten op de lijst stonden. Dat biedt de partij ondanks het verlies toch enige perspectief voor de toekomst, vooral in Dukenburg.

Weezenhof

In dit spel heeft Weezenhof in Dukenburg toch een wat uitzonderlijke positie in vergelijking met de overige wijken. Hier scoren de partijen D66 en GroeLinks, waarop vooral hoger opgeleiden stemmen, duidelijk beter dan in de rest van Dukenburg. De belangstelling voor lokaal is hier ook minder. Hoewel ook daar Stadspartij Nijmegen het beste scoorde.

Politieke kleur

Wat is de globale politieke kleur van Dukenburg? Vroeger was die duidelijk rood. Nu is dit nog wel het geval, maar minder uitgesproken. Telt men PvdA en SP samen dan blijkt in diverse wijken de kleur van de wijk toch nog voor een kwart rood. Vroeger was dit het dubbele. De rechtse combinatie VVD en CDA doet het in Dukenburg minder goed. Opmerkelijk is ook het stedelijke succes van de Partij voor de Dieren die hier duidelijk minder scoort dan aan de andere kant van het Maas-Waalkanaal. De grote vooruitgang van Stadspartij Nijmegen was te verwachten. In Dukenburg waren bij de laatste Tweede Kamerverkiezing veel Dukenburgse stemmers op de partijen van Wilders en Baudet, de PVV en FvD. Voor een deel zijn de lokale partijen nu de vluchthaven geworden van mensen die vroeger op Wilders stemden. En de FvD kreeg ook in ons stadsdeel geen voet aan de grond. Daarmee hebben de klassieke linkse partijen als PvdA en de SP een flinke klap in Dukenburg moeten incasseren. Waarmee we begonnen kan nu weer herhaald worden. Wat Dukenburg betreft waren het wat uitzonderlijke verkiezingen dit keer, anders dan we gewend waren.

Tekst: Janwillem Koten en Toine van Bergen

Samenstelling tabel: René van Berlo

Foto's: Peter Saras

Een terugblik op de verkiezingen

De gemeenteraadsverkiezingen 2022 zijn voorbij. De uitslag van deze verkiezing is hiernaast uitvoerig becommentarieerd. Deze uitkomst is onzes inziens wel zorgelijk. Twee belangrijke feiten vielen hierbij op: de lage opkomst en de nederlaag in Dukenburg van de landelijke gemeentepartijen. De opkomst bij de verkiezing was dit jaar in sommige wijken uitzonderlijk laag. Hiermee volgt Dukenburg de landelijke trend. Dit wijst op een afkeer van het democratische proces, en gebrek aan vertrouwen in de gemeenteraad. Een tweede gegeven is dat men in Dukenburg zich sterk afkeerde van de landelijke grote partijen en overwegend op de lokale partijen stemde. In sommige wijken ging bijna de helft van de kiesresultaten naar de lokale partijen. Ook dat wijst op een politiek ongenoegen met vooral de landelijke politiek. Beide gegevens wijzen er op dat binnen onze wijk grote onvrede bestaat met het stedelijke bestuur. Trouwens, de meeste Dukenburgers kennen de stedelijke raads-kandidaten nauwelijks. De uitslag wijst er verder op dat de opvattingen binnen ons stadsdeel sterk verschillen met het stedelijke gemiddelde, waar studenten een grote invloed hebben op de uitkomst. Opmerkelijk is in vergelijking met vroeger ook dat de stemmingsuitslagen veel minder per wijk verschilden. Hieruit kan men concluderen dat de uitslag een Dukenburg-brede weerspiegeling is van het ongenoegen.

De vraag die je kunt stellen is of dit een verrassing was. Wie Dukenburg een beetje kent weet dat dit helemaal geen verrassing was, maar duidelijk werd voorzien omdat men nauwelijks naar de Dukenburger had geluisterd. Een goed voorbeeld ziet u bij het platformverslag Weezenhof in dit nummer. Ik citeer: 'De Weezenhofse werkgroep heeft een gesprek gehad met de projectontwikkelaar, de architect, de communicatieadviseur en drie ambtenaren over de bezwaren van bewoners. Kort gezegd heeft het gesprek niets opgeleverd: er wordt niet tegemoet gekomen aan de bezwaren van bewoners. De projectontwikkelaar wil niets wijzigen aan het plan. De gemeente heeft wel toegegeven dat het proces niet de schoonheidsprijs verdient. De gemeente heeft gevraagd of de werkgroep wil meedenken over de inrichting van de omgeving. Je kunt je afvragen of dat nog wel zin heeft. Ook de gemeente blijft op haar standpunt dat er voldoende parkeerplaatsen worden gerealiseerd. De werkgroep heeft gewezen op het aantal nieuwe bewoners en bezoekers voor het winkelcentrum, de school. Het platform vreesde daarom parkeeroverlast in de wijk. Het is duidelijk dat de wethouder hier zijn oren meer laat hangen naar de ontwikkelaar dan naar de burger. Dat is zeker niet groen, noch humaan en helemaal niet links.'

Een ander punt was het gedoe rond de wijkregisseurs. Zonder enig overleg met de wijk werden hier drastische ingrepen gedaan die bij veel wijkbewoners niet goed vielen. Dit is door onder meer *de Dukenburger* uitvoerig gemeentelijk aangekaart. De kwestie is toen in een raadsvergadering besproken met een onbevredigende afloop. Momenteel gaat de discussie vooral over de gebiedstafels. Daar kwam tot nu toe zo weinig uit. Binnen de gemeente is het blijkbaar bijna allemaal wel duidelijk maar dat men nog niet goed is in het naar buiten communiceren. De rollen van de wijkregisseurs fysiek en veiligheid zijn duidelijk, want die zijn ongeveer dezelfde als vroeger bij de wijkbeheerder. De functie van de wijkregisseur sociaal is nog niet ingevuld. Verder wordt gesteld dat wijkregisseurs alleen naar de vergaderingen van de wijkplatforms komen op uitnodiging en dan nog vaak niet, omdat die in de avonduren zijn. Daar werd vreemd van opgekeken, want het staat in hun functieomschrijving dat ze ook 's avonds beschikbaar moeten zijn. Het is duidelijk dat de gemeente meer moet communiceren over wat er per wijk speelt, zodat bewoners eerder en beter op de hoogte zijn van zaken die hen aangaan. Vrome wens waar tot nu toe weinig van werd gerealiseerd.

Met zoiets in de recente geschiedenis zal het niemand meer verbazen, dat de Dukenburgers weinig vertrouwen hebben in het gemeentebestuur. Dit hebben zij bij de verkiezingen dan ook duidelijk laten blijken.

Janwillem Koten

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Kamp Dukenburg

Nadat in november 1700 de Spaanse koning Karel II kinderloos gestorven was, brak de Spaanse opvolgingsoorlog (1701-1713) uit van de Geallieerden tegen de Franse ‘zonnekoning’ Lodewijk XIV. Onder leiding van de Engelse graaf (later hertog) van Marlborough werd een grote geallieerde legermacht samengebracht in Dukenburg. Dit leger vertrok op 15 juli 1702 vanuit *kamp Dukenburg* voor een jarenlange veldtocht tegen Frankrijk en Spanje: een heuse **D-Day van Dukenburg**.

Karel II had Philips, een kleinzoon van Lodewijk XIV, als erfgenaam aangewezen. Lodewijk XIV wilde de twee koninkrijken Spanje en Frankrijk samenvoegen. Men was pas baas van een land wanneer men het (desnoods gewapenderhand) in bezit had genomen. Dus stuurde Lodewijk XIV in 1701 namens zijn kleinzoon zijn legers op pad om de Spaanse Nederlanden te bezetten. Er kwam protest van

de Oostenrijkse keizer Leopold I, een neef van Lodewijk XIV en ook pretendent van de Spaanse troon. Leopold sloot een alliantie met Willem III, koning van Engeland en stadhouder van de Staatse Nederlanden. Willem III had een oorlogsverklaring gereed, toen hij in maart 1702 kinderloos stierf. In Engeland werd hij opgevolgd door zijn schoonzus koningin Anna. Het was daarom koningin Anna, die in mei 1702 op de dag van haar kroning de oorlog verklaarde ‘tegen de Koning van Frankrijk en zijn kleinzoon’, ‘tegen Frankrijk en Spanje.’

Marlborough

De hoogste hofdame (*Mistress of the Robes*) van Koningin Anna was Sarah Jennings. Die was gehuwd met John Churchill (ja, de voorvader van Winston Churchill), graaf van Marlborough. Hij had in juli van het *rampjaar* 1672 bij het *beleg van Nijmegen* als Engelsman aan de zijde van de Fransen meegevochten. Zijn militaire carrière begon dus in Nijmegen, waar hij zijn eerste ervaringen als krijgshoofd en oorlogsstrategus opdeed. Later toonde hij zich bij het beleg van Maastricht zo heldhaftig, dat Lodewijk XIV hem aanbeval bij de koning van Engeland. Marlborough, een knappe man en groot charmeur, had meer als diplomaat dan als militair veel Europese hoven bezocht. Nu eens geprezen, dan weer verguisd en tijdelijk in ongenade bij Willem III, werd hij op 31 mei 1701 toch aangesteld als luitenant-generaal van de Engelse troepen in de Lage Landen en op 28 juni als gevolmachtigd ambassadeur bij de Verenigde Provinciën. Hier leidde Marlborough in 1701 de besprekingen tot een coalitie tegen Lodewijk XIV. Koningin Anna bevestigde op haar kroningsdag Marlborough als bevelvoerder van het Engelse leger. Zo vertrok Marlborough eind mei 1702 opnieuw naar Holland om de leiding op zich te nemen over de Engelse troepen daar.

Franse troepenmacht

Op 11 juni 1702 voerde een vooruitgeschoven Franse troepenmacht een aanslag (raid) uit op de slecht versterkte stad Nijmegen, die hulp krijgt van het leger van generaal Athlone. Ze beschoten de door burgers fel verdedigde stad en maakten veel doden (volgens de Fransen bijna 1200). Ze trokken zich terug toen de mu-

nitie op begon te raken. Geclaimd als overwinning door de Fransen én geclaimd als overwinning door Nijmegen, die 11 juni als feestdag vierde tot de Franse Revolutie in 1793. Het behoud van Nijmegen was belangrijk voor de Staatse Nederlanden, want eenmaal in Franse handen zou de stad een wig zijn in het front tussen de landen en zou een opmars van de Fransen naar Holland dreigen.

Athlone

In Holland was de 14-jarige prins Johan Willem Friso als erfgenaam van het stadhouder-schap aangewezen, maar niet geïnstalleerd. Prins Friso was te jong om opperbevelhebber van de Staatse troepen te zijn, dus moest er snel een opperbevelhebber aangewezen worden. Athlone wilde met het leger burgers verdedigen tegen invallende troepen, Marlborough wilde met snelle aanvallen de Fransen terugdringen. De Staatse kozen niet Athlone, maar Marlborough als kapitein-generaal (opperbevelhebber) van de geallieerde Engelse, Staatse en Deense legers, onder wiens gezag ook Duitse en Italiaanse troepen zich zouden voegen.

In Dukenburg

Na 11 juni had Athlone al troepen gelegerd in Dukenburg. Op 2 juli reisde Marlborough naar Nijmegen. Na spoedberaad met Athlone en nog enige bevelhebbers in Nijmegen besloot hij alle troepen in Dukenburg samen te trekken en installeerde hij op 7 juli zijn hoofdkwartier in kasteel Dukenburg bij Willem van Schuy-

Buste van Hertog van Marlborough ‘Liberator’

Godard van Reede, graaf van Athlone

Gezicht op Nijmegen, 1702 (Martinus Berkenboom)

lenburg, de oud-burgemeester van Den Haag en oud-secretaris van Willem III. Brieven werden uitgezonden en de legereenheden stroomden toe, vanuit Breda, Keizersweert, Hessen-Kassel enzovoort. Eventjes was Dukenburg een *hotspot* in het centrum van de Geallieerde militaire macht. Binnen een paar dagen verzamelden zich in het *Kamp van Dukenburg* 76 bataljons voetsoldaten (infanterie), 120 eskadrons ruiters (cavalerie), 62 stukken geschut, 8 mortieren en 24 pontons. De troepenmacht in kamp Dukenburg was uitgegroeid tot circa 40 duizend Staatse, ruim 10 duizend Engelse en circa 10 duizend overige manschappen, meer dan 60 duizend totaal.

Opmars

En toen was het D-Day in Dukenburg: 15 juli 1702 begon de opmars van dit 'leger van Marlborough' tegen de Franse bezetters. Dat was het begin van een lange *Liberation route* van een reeks overwinningen van Marlborough. Die dag kwamen ze niet verder dan Overasselt, omdat de toch al niet goede wegen door aanhoudende regen verder verslechterd waren. Via Overasselt trokken de troepen richting Grave de Maas over. Vandaar ging het leger zuidwaarts door Brabant naar Peer en voerde enige tijd strijd in de Spaanse Nederlanden. Intussen stuurde Marlborough ook geallieerde troepen naar Venlo, waar zij het Fort Sint-Michiel ontzetten, en naar Roermond. Vanaf Peer trok het geallieerde leger verder op naar Luik. Zijn opmars in een cirkelbeweging rond het Franse Koninkrijk, langzamer dan die van de geallieerden in 1944, duurde tot 1711. Bij de Vrede van Utrecht in 1713 zag Philips V af van zijn opvolgingsrecht van Frankrijk en werd hij definitief erkend als koning van Span-

je. Dukenburg was toen al weer in de vergetelheid van de geschiedenis opgegaan. Maar Marlborough leefde voort in het lied *For he is a jolly good fellow*, de door de Engelsen herschreven uitvoering van het Franse spotdicht *Marlbrough s'en va-t-en guerre*.

Tekst: Henk van Gaal

Foto's linkerpagina: Wikipedia

Foto boven: collectie Rijksmuseum

Archief links

- Histoire du Regne de Louis XIV. Roi de France et de Navarre où l'on trouve ... - Henri P. -de Limiers - Google Livres
- Lettres historiques, contenant ce qui se passe de plus important en Europe ... - Google Livres vol 21 april-juni 1702
- Lettres historiques: contenant ce qui se passe de plus important en Europe ... - Jacques Bernard - Google Boeken vol 22 juli-... 1702, diverse legerbewegingen en verovering van Venlo en Roermond
- De lange lijst van: RCIN 725010 - Marches and encampments of the Allied army in the... (rct.uk)
- Gazette (Lyon) - Google Livres
- Alternatieve kaart van: Map of the War of the Spanish Succession: Marlborough 1702 (emersonkent.com)
- Marlborough's War Machine 1702-1211 - James Falkner - Google Livres
- The War of the Spanish Succession, 1701-1714 - James Falkner - Google Livres
- Historie van John Churchill, hertog van Marlborough en prins van Mindelheim - Abraham de Vrijer - Google Livres
- Séances et travaux de l'Académie des Sciences Morales et Politiques - Google Livres
- The Letters and Dispatches of John Churchill of Marlborough from 1702 - 1712 ... - John Churchill of Marlborough - Google Livres
- Malbrough s'en va t'en guerre - Paris le nez en l'air (parislenezenlair.fr)
- Full text of 'The origin and history of the First or Grenadier Guards. From documents in the State paper office, War office, Horse guards, contemporary history, regimental records, etc' (archive.org)
- Revue des travaux et comptes rendus de ses séances - Académie des sciences morales et politiques (France) - Google Livres
- Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden: N. O. - Abraham Jacob -van -der Aa - Google Livres
- Godard van Reede heer van Ginkel, Count Athlone (spanishsuccession.nl)
- John Churchill Duke of Marlborough (spanishsuccession.nl)

De Chebo*

Het zal je gebeuren: als amateurstamboomplanter weet je dat niet alleen familieáchternamen een hoofdrol spelen, maar dat doop- en roepnamen minstens zo voor-naam zijn. Heet je vader Johannes en was hij de oudste in het gezin, dan wéét je dat jouw opa en je overgrootvader ook Johannes als doopnaam kregen. Johannes stond al in de negende eeuw in officiële akten. De oudere zus van je vader werd naamgenoot van oma aan vaderskant: Elisabeth Maria. Veel van die klassieke namen zijn door de tand des tijds niet stukgebeten, ook al krijgen borelingen van nu een hippe afgeleide: Jons voor Johannes en Eli van oma Elisabeth. Al Googelend kom je nog origineler voornamen tegen. Zoals Chebo. Ben je verkouden dan denkt je gehoor dat

je Chemo zegt; dat is geen leuke voor-naam. Staat achter Chebo jouw familienaam, dan brand je van nieuwsgierigheid. Verder zoekend vind je schattige puppies en grote harige honden met een grappige snuit en trouwe hondenogen. Je vogelt uit dat Chebo met jouw achternaam geboren is in een Duitse kennel. En wel eentje in de slagschaduw van jouw eeuwenoude familiestamhuis. Aha, dit is de link.

Dan maar op zoek naar dé Chebo en zie: Nederlandse en Duitse fokkers sloegen de handen ineen voor een betrouwbaar fokbeleid. Ze stichtten de Euro-Canis vereniging in 2016. Chebo is een samenvoeging van (Ch)owchow, (E)urasier en (Bo)btail. Deze hondensrassen werden gekruist en voilà: de Chebo. Er zijn kleine honden van 47 centimeter en grotere exemplaren. Geen hond is echter gelijk aan een rasgenoot. Een fokker noemt ze *ver-*

rassingseieren: ‘Je weet nooit hoe de pup er als volwassen dier uitziet.’ Bovendien zijn er gladharige Chebo’s, alsmede ruwharige. De met wit haar gemêleerde vacht gaat van blond, bruin, grijs naar zwart of een mix daarvan. Er is geen vaste tekening in de vacht. Het dier is super aaibaar en zo sociaal als de pieten. Een werkpaardje als het gaat om de inzet als therapie-hond, gezelschapshond voor bejaarden, wandelmaatje voor mensen met een bewegingsbeperking of gewoon als kalme familie-hond in een rustig gezin. De Chebo blaft weinig en wil het liefste in de smaak vallen bij de baas. Een laatste duimpje voor deze viervoeters: ook al zijn ze uiterlijk een wonderlijke mix van hun voorouders (Ch-e-bo), qua karakter verschillen ze absoluut niet.

* Mogelijk zeg je Tjebo, omdat de Ch afkomstig is van Chowchow.

Katten in de Zoo

Via Omroep Gelderland vertelde een medewerker van Burgers’ Zoo over de extra dieren in de tuin. Om muisjes en ander kruipend, zwemmend of vliegend plaag-gedierte te verschalken, zijn deze ‘wilde’ dieren buitengewoon welkom. Oehoes, die als paar neerstrijken op een verhoging in het park en daar hun uilskuikens grootbrengen, vliegen echt niet in de weg. Ze bevestigen de natuurlijke aanleg van Burgers’ Zoo, Bush, Ocean en Desert. Ook de ijsvogel bij vijvers is een graag geziene gast, evenals het vosje dat echter niet bij de pinguïnkolonie mag komen. Om Reinaert

te hinderen wordt elke nacht een schrikhek rond het zeevogelverblijf opgetrokken. Maar dan die katten: Europese kortharen. Hebben die een naam? ‘Nee’, zei de Burgers’-man, ‘we weten wel dat de witrode kater bij de apen rondscharrelt en de andere poes bij de olifanten. We noemen ze dan ook de apenkat en de olifantenpoes. Ze worden goed verzorgd. Ze hebben genoeg te eten en znodig worden ze door onze vee-/dierenarts behan-

deld. Bovendien wordt opgelet dat de grote Zoobewoners hen niets doen.’

In de dierentuin van Kleef komen overigens geregeld wilde ooievaars buurten bij hun soortgenoten. Wellicht lopen daar ook huiskatten rond ... het aantrekkelijke Zootje ligt vlakbij de buitenwijken van Kleef. In Istanboel/Turkije binnen in het Topkapi-paleis waren ooit muurhokken met daarin ... Angorakatten. Die als naamgever de hoofdstad Ankara hebben en die gerekend worden tot de oudste kattenrassen ter wereld. De Turkse metropool heeft zelfs een complete dierentuin gebouwd rondom deze prachtkat: de Ankara Kedisi. Geef mij de dierentuinen van Arnhem en Kleef maar... met kattenbeesten op vrije pootjes.

Heerlijkheid Land van Cuijk

Het is een autoritje verder dan onze achtertuin tussen Heumen en Nederasselt. Maar steeds meer de moeite waard. Neem eens de proef op de som. Voorbij de Maasbrug in de A73 is er de afslag naar Cuijk. De giga-M van McDonalds langs de weg kan men niet missen. Bij het restaurant-met-de-vrolijke-maaltijden is een ruime parkeerplaats, waar men alleen af en toe straatracers aantreft. Maar de politie heeft deze gasten in de smiezen en kan de boel prima ontwarren. De onthaaste wandelaar steekt het beste vanaf de parkeerplaats over en kiest het fietspad dat linksaf een bocht neemt en voor het Van der Valkhotel langsloopt. Even verder lonkt de toegang naar de Heerlijkheid Land van Cuijk. Het landschapspark in kwestie grenst aan de Heeswijkse Kampen en aan de recreatieplas. Links in de hoek aan de noordkant van het water ziet men het strandpaviljoen Evive, dat eventueel in de wandeling kan worden betrokken door degene die niet kijkt op een kilometertje meer of minder.

Terug naar het park, waarvoor maar liefst duizend bomen gereserveerd zijn. Een groot aantal is al op de definitieve standplaats gepoot, maar er kunnen nog veel meer bij. Boomkweker Toon Ebben ontwikkelde de mooie plannen als gebaar aan de regio. Op de achttien hectare van het parkterrein groeien een Keltische boomhroscoop, een sterrenbos met zichtlijnen op

de kerk van Cuijk, een speelbos en interactie tussen de bomen, zo leert ons een website. De Heerlijkheid is een groene long tussen de A73 en de woonwijken, met een lieflijk meanderend stroompje als kers op de taart. Ga er met mooi weer eens een kijkje nemen; het kán er stevig waaien. De toekan van Van der Valk is de wegwijzer terug naar de parkeerplaats van McDonalds, als de wandelaar links aanhoudt en de doodlopende paden niet volgt. Een iets langere wandeling steeds linksom door de bebouwde kom en langs de

waterplas brengt de wandelaar naar de Evive-paviljoens, met ook een ruime parkeerplaats. Nu de horeca weer draait, zijn er onderweg voldoende mogelijkheden voor een lunch- of andere pauze. Voor wie dit uitstapje aandurft op de pedalen, die kan het beste via de Maasbrug bij Linden (in het Brabants Liende) eenmaal beneden linksaf slaan. Waar het fietspad de rijweg kruist, ligt de grens van recreatieplas en landschapspark die links- of rechtsom bezocht kunnen worden.

Wijsneuzen Suus en Sam

• Toen Suus 3 jaar was, kreeg ze een bikini. Maar ze gebruikte voor de zwemkleding uit twee delen een andere naam: biki pini.

• Dezelfde Suus huppelde naast mams door de ingang van het CWZ op weg naar de baby van haar tante op de kraamafdeling: 'Is dit nou Nijmegen, mammi?' 'Ja, hoor!' Suus: 'Waar zie je dat dan aan?'

• 'Ik wil geen zwemles meer leren', mokte Suus (4). 'Je moet wel, want daar heb ik voor betaald', zei moeder. Suus: 'Maar mamma, als je in de winkel iets hebt betaald, hoef je toch ook niet te zwemmen.'

• Suus (5) tegen haar broer Sam (7) die samen op de Dukenburgse logeerkamer bij opa en oma mogen slapen: 'Slaap lekker, lieve broer.'

Na een korte stilte: 'Sam, je zegt niks, slaap je al?' En tegen oma die hen komt instoppen: 'Ach ja, hij is nu eenmaal een robot.'

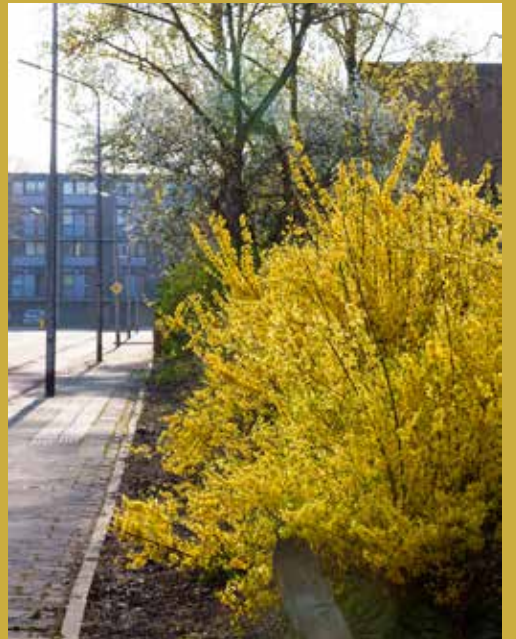
• Sam, broer van Suus, liet de Dino-spaaractie van de plaatselijke supermarkt bewust aan zijn neus voorbijgaan. Waarom? 'Ik weet praktisch alles al van dino's.'

• Later bleek Sam dyslectisch te zijn. Hij schreef zijn naam als Mas. Suus lachte zich slap. Zij wel...

VOORJAAR 2022 IN DUKENBURG

FOTO'S: TOINE VAN BERGEN - JACQUELINE VAN DEN BOOM - TOON KERSSEMAKERS

Tegenhanger van de Oranjes, 1806-1810

Koning Lodewijk van Holland

Deze maand viert de vierde koning van Nederland zijn verjaardag. De vierde? Nee, de vijfde. Vóór Willem I, II, III en Willem-Alexander was er nog een. Janwillem Koten verhaalt over deze eerste koning.

Niet veel mensen weten dat koning Lodewijk Napoleon de eerste koning van Holland was. Na de komst van de Oranje-dynastie is zijn naam in het vergeetboek gekomen. Onlangs stootte ik bij toeval op een krantenbericht dat mijn verwondering wekte omdat het de herinnering aan deze koning weer onder de publieke aandacht bracht. Wat was het geval? Leden van de stichting Napoleon wilden een beeltenis van Lodewijk Napoleon plaatsen. Ik vroeg me af hoe een gebeurtenis van tweehonderd jaar geleden nog zoveel stof kon doen opwaaien. Er zijn veel onderzoekers die menen dat de betekenis van deze koning Lodewijk is onderschat en dat door de orangisten zijn statuut werd onderuit gehaald. Reden voor een krantenonderzoek via *Delpher* om de mening van Nederlandse tijdgenoten over Lodewijk uit die periode te kunnen peilen.

De persoon Lodewijk

Lodewijk Napoleon Bonaparte (Ajaccio, 2 september 1778 – Livorno, 25 juli 1846) was de jongste broer van keizer Napoleon die ons vele jaren heeft onderdrukt. Lodewijk was door een ziekte of misvorming verlamd geraakt. Om te schrijven moest hij de veer aan de vinger met een touwtje vastbinden. De koning probeerde Nederlands te leren en voerde het Nederlands als hoftaal in. Maar hij had zoals veel Fransen problemen met de klemtoon bij het uitspreken van Koning. Vandaar dat hij spottend het *konijn van olland* werd genoemd. Juridisch leverde deze benoeming geen problemen op. De zoon van de erfprins had immers afstand gedaan van rechten in Holland in ruil voor het vorstendom Fulda. Omdat het bestuur van het Bataafse gemenebest niet aan keizer Napoleons wensen tegemoet kwam, besloot de keizer om zijn jongste broer in 1806 tot koning te benoemen. In tegenstelling tot de wens van zijn broer voerde Lodewijk een pro-Hollandse politiek. Lodewijk hield van Holland en hij trachtte de ernstige repressieve maatregelen van zijn broer te verzachten. Napoleon maakte zich boos omdat Lodewijk

Lodewijk Napoleon bezoekt de slachtoffers van de kruitramp in Leiden, 1807 (Carel Lodewijk Hansen)

weigerde de dienstplicht in te voeren. De keizer eiste telkens meer soldaten, maar op een bevolking van twee miljoen mensen was het een onmogelijke opgave om 40 duizend soldaten te leveren.

Borstbeeld van Lodewijk Bonaparte in Aarlerixtel (beeldhouwster: Ria Nooijen)

Wetgeving bij bewind van Lodewijk

Lodewijk had enigermate de talenten van zijn familie geërfd. In tegenstelling tot wat later over hem werd geschreven was hij intelligent en een goede organisator. Tijdens zijn korte koningschap presteerde hij veel goede dingen. Voor genealogen is zijn bewind uitzonderlijk belangrijk geweest. Zo voerde hij een Burgerlijk Wetboek en Lijfstraffelijk Wetboek in. Hij was ook erg actief op nationaal-cultureel terrein. Aan hem danken we het Koninklijk Instituut, de voorloper van de huidige Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW). Ook zette hij het Koninklijk Museum op, het latere Rijksmuseum. En tenslotte ook nog de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag. Hij voerde voor iedereen toegankelijk onderwijs in. Ook liet hij onderzoeken of de landbouw verbeterd kon worden. Hij wilde de gezondheidszorg structureren en hij stichtte een koninklijke apotheek. Zij die het niet konden betalen moesten de medicijnen gratis krijgen. Hij propageerde bovendien borstvoeding. Bij de pokkenvaccinatie in het jaar 1803 stelde hij gratis en uit eigen zak betaald koepokkenvaccin voor de arme mensen beschikbaar.

Grote sociale betrokkenheid

Lodewijk toonde een grote sociale betrokkenheid bij de bevolking. Hij werd daarom ook als

Lodewijk de goede betiteld en *Vader der ongelukkigigen*. Hij toonde zich zeer betrokken bij enkele grote rampen. Toen op 12 januari 1807 in Leiden een kruitschip ontplofte, zorgde Lodewijk Napoleon voor voedsel en hij richtte een nationaal hulpfonds op. In 1809 was er een overstroming in de Betuwe. Twee dagen trok hij persoonlijk door de Betuwe om mensen te helpen, iedereen moed in te spreken en te zorgen voor een goede hulpverlening. Koning Lodewijk sloot zich niet op in zijn Haagse paleis, maar ging regelmatig op tournee. Op zijn rondreizen deed hij de uithoeken van het koninkrijk aan, waar stadhouder Willem V zich zelden of nooit had vertoond. De tournee was niet slechts een slimme daad om sympathie te verwerven, want Lodewijk was daadwerkelijk gegrepen door de problemen die hij in deze afgelegen gebieden tegenkwam en pakte deze voortvarend aan. Omdat Brabant tijdens de generaliteitsperiode verarmd was, bezocht hij enkele malen deze provincie. Gedurende een reis, die kriskras door Brabant werd gemaakt, bezocht de koning ook het door ziekte ernstig getroffen Aarle (nu Aarle-Rixtel). Lodewijk Napoleon heeft zich ingezet om de opvang en de nazorg van de getroffen slachtoffers te regelen. Ter herinnering aan zijn inzet werd een borstbeeld van de koning pal voor het voormalige hervormde kerkje in Aarle geplaatst. Dit is het enige monument in Nederland dat nog aan koning Lodewijk Napoleon herinnert.

Bij de Brabantse reis werden tal van gehuchten, dorpen en steden bezocht. Het welkom aan de koning was overal hartelijk en hij deelde royaal geschenken uit. Lodewijk Napoleon maakte deze reis van 13 april tot en met 17 mei 1809.

Lodewijk Napoleon heeft ook Nijmegen bezocht. Voordat hij koning werd, bezocht hij op 6 januari Nijmegen 1806 in de functie van legerleider van het Franse Noordleger. Van dit bezoek is een overgeleverd verslag gemaakt. Twee jaar later op 24 juli bezocht hij de stad opnieuw. Bij dit laatste bezoek bood burgemeester Sanders hem de gouden sleutels van de stad aan. Van Well wilde alle oude voormalige katholieke kerken terugkrijgen. Bisschop Van Velde de Melroy, apostolisch administrator van Nijmegen en omgeving, wist Lodewijk Napoleon en de meeste Nijmeegse katholieken ervan te overtuigen de Stevenskerk aan de hervormden te laten en zich tevreden te stellen met twee kleinere kerken. Tijdens dit bezoek wees Lodewijk Napoleon de Broederenkerk en de Regulierenkerk (de huidige Molenstraatkerk) bij Koninklijk Besluit toe aan de katholieken. Ook zou een werkhuis voor armen worden gebouwd en de vestingstatus van Nijmegen werd met onmiddellijke ingang ingetrokken. Met de

Lodewijk Bonaparte (schilder: Charles Howard Hodges)

opbrengst van de sloop van de vesting moesten het werkhuis en de teruggave van de kerken worden gefinancierd.

Einde koningschap

Ondanks de regelmatig gevoelde onvrede over de Franse overheersing, kweekte Lodewijk met zijn voorbeeldige en relatief bescheiden houding gaandeweg steeds meer het respect bij zijn Nederlandse onderdanen. Dat wil niet zeggen dat iedereen blij was met deze 'Hol-

landse fase' van de nieuwe koning. Leden van zijn hofhouding vonden dat Nederlandse gedoe maar wat ongemakkelijk, en moesten hem uiteindelijk schriftelijk verzoeken om te stoppen met verhuizen binnen Nederland. De koning kon namelijk maar niet besluiten of hij Amsterdam, Den Haag of Utrecht als zijn hoofdstad wou kiezen. Ze konden zijn gereis simpelweg niet meer bijhouden. Zijn geliefde verblijfplaats werd het huis Welgelegen in Haarlem dat nu het provinciehuis is.

Twee keer terug

Lodewijk keerde nog twee keer terug in Nederland. In 1820 kreeg hij toestemming van koning Willem I om Nederland te bezoeken. Hij wilde wat persoonlijke zaken regelen. Zo voerde hij een proces om zijn huis in Haarlem terug te krijgen. Paviljoen Welgelegen was na het vertrek van de Fransen als vijandelijk vermogen door de Nederlandse staat geconfisqueerd. De Haarlemse rechtbank wees het verzoek af. Wilhelmina van Pruisen, moeder van koning Willem I, kon sinds haar intrek op 10 januari 1814 op Welgelegen blijven wonen als zij in Nederland verbleef. De laatste keer was in 1840 toen Lodewijk toestemming van Willem II kreeg. Ofschoon hij incognito was en in een bescheiden logement verbleef werd hij tóch door de gewone mensen herkend. Velen zouden hem staande op het balkon van zijn hotel 'Leve Lodewijk de Goede' toegeroepen hebben. Het feit dat de Nederlanders hem toejuichten ontroerde hem zeer, al was het de vraag of de sympathisanten in de eerste plaats vóór Lodewijk of tégen het Huis van Oranje waren. Het is duidelijk dat men beseftte dat hij tijdens zijn Hollandse jaren zich geweldig had uitgesloofd om werkelijk zoiets als een vader des vaderlands te worden. Na zijn kortstondige regering is hij een aardig poosje in het nationale geheugen blijven hangen als een brave borst. Dat hij Holland niet vergat, blijkt uit zijn testament. De goederen, die hij in Holland bezat, schonk hij aan het gemeentebestuur van Amsterdam, om er jaarlijks de rente van te trekken tot het lenigen van door overstromingen veroorzaakte rampen. Die goederen hadden een totale waarde van een miljoen franc.

Samengevat

Het beeld dat we van het bestuur van Lodewijk hebben, is ondanks zijn relatie met de keizer, gunstiger dan een lange periode werd aangenomen. De laatste jaren krijgen zijn regeerperiode en zijn persoon steeds meer aandacht. Net als de overige leden van de familie Bonaparte had hij in laatste instantie niet veel bij de machtige broer in te brengen. Het was voor hem, net als voor de anderen, een sport de machtige broer zo lang mogelijk te dwarsbomen. Lodewijk was wat dat betreft een passabele burgemeester in oorlogstijd. Weegt men alles tegenover elkaar dan steekt zijn bestuurlijke periode niet ongunstig af bij die van zijn drie opvolgers Oranje, te weten Willem I, Willem II en Willem III. Mijns inziens was hij de beste van de vier Nederlandse koningen uit de negentiende eeuw. Of dit een standbeeld rechtvaardigt is meer een politieke dan een geschiedkundige zaak.

Tekst: Janwillem Koten. Illustraties: Wikipedia

Omdat Lodewijk niet de zin van zijn broer deed werd hij in 1810 van zijn functie ontheven. Nederland werd een Franse provincie met veel repressie. Na zijn abdicatie sleet Lodewijk zijn laatste 36 jaar op zijn kasteel te Saint-Leu-la-Forêt en vanaf 1826 in Livorno. Hij noemde zich graaf van Saint-Leu. Hij schreef graag maar was geen talentvol schrijver. Hij schreef onder andere een roman en een uitvoerige beschrijving in drie boekdelen over zijn bestuursperiode. Vandaar dat we goed op de hoogte zijn van deze bestuursperiode. Hij had veel Nederlandse vrienden gemaakt die hem in Saint-Leu-la-Forêt en Livorno geregeld bezochten.

Nadat Napoleons troepen in 1813 uit ons land verdreven waren, werd Nederland wederom een koninkrijk. Ditmaal onder iemand uit het geslacht van de Oranjes: koning Willem I. Hij was de zoon van stadhouder Willem V, die in 1795 naar Engeland was gevlucht. In concreto

vond Willem I een gespreid bedje. Veel van de goede wetgeving werd door hem overgenomen, maar niet alles. Zo liep de burgerlijke stand nogal rommelig totdat in 1823 de inschrijvingen verplicht werden. Ook de sociale activiteiten kregen minder aandacht.

Na zijn afscheid kreeg de ex-koning nog geregeld aandacht in de pers. Vooral zijn driedelige uitgave over de geschiedenis van zijn bestuur kreeg loffelijke aandacht. Een criticus-recensent merkte hierover op: 'Voor het overige draagt dit werk blijken van eene groote onpartijdigheid; de zedigheid van den Schrijver wanneer hij over zich zelf schrijft, en de bescheidenheid welke hij in acht neemt, wanneer hij van anderen spreekt. In een woord, dit werk kan niet nalaten van niet met de hoogste belangstelling gelezen te worden, inzonderheid door de Nederlanders, welke het zoo onmiddellijk betreft, en die daarin veel merkwaardigs zullen vinden voor de geschiedenis van ons land.'

Vanwege het veertigjarig bestaan van zwembad Dukenburg beschrijft toenmalig manager Wil Rengers in een serie de geschiedenis van dit bad.

Doorlopend onderhoud

Een gebouw zoals een zwembad heeft regelmatig groot en klein onderhoud nodig. Na de vernieuwing van de chloordosering (zie artikel in *de Dukenburger* van maart jongstleden) waren nu de filters en de dilatatievoeg aan vervanging toe. De huidige filters waren deels zand- en deels koolstoffilters en voldeden niet meer aan de geldende eisen. Ze werden in 2008 vervangen voor zandfilters. De waterkwaliteit was hiermee duidelijk verbeterd.

Binnentakelen filtertank

Bij de bouw van het zwembad waren vloeren en bassins gestort met beton en onderhevig aan grote krachten. Hiervoor was een dilatatievoeg aangebracht. Deze voeg zorgt voor het kunnen uitzetten en krimpen van materialen onder invloed van warmte en vocht. Iets waarmee je in een zwembad zeker te maken hebt. Deze voeg was aan vervanging toe. Omdat de filters toch vernieuwd werden kon het werk aan de dilatatievoeg prima gecombineerd worden. De bassins moesten toch leeg zijn.

Vervangen dilatatievoeg

Verhuur en activiteiten

Naast zwemverenigingen als vaste huurders was er ook verhuur voor kortere perioden. Daarbij moet je denken aan trainingen en wedstrijden van diverse organisaties en verenigingen van buiten Nijmegen. Werkenrode en

Scouting Nederland waren regelmatige huurders voor wedstrijden binnen hun organisaties. Een zwemschool vanuit de regio liet zijn leerlingen in Sportfondsenbad Dukenburg afzwemmen voor diverse diploma's. Ook duikscholen huurden vaak zwemwater voor het geven van cursussen. In aanloop naar de Paralympische Spelen van Peking in 2008 huurde de Nebas/Nsg, de sportbond voor sporters met een beperking, het zwembad om hun zwemmers voor te bereiden op deze spelen.

Minder mooi nieuws

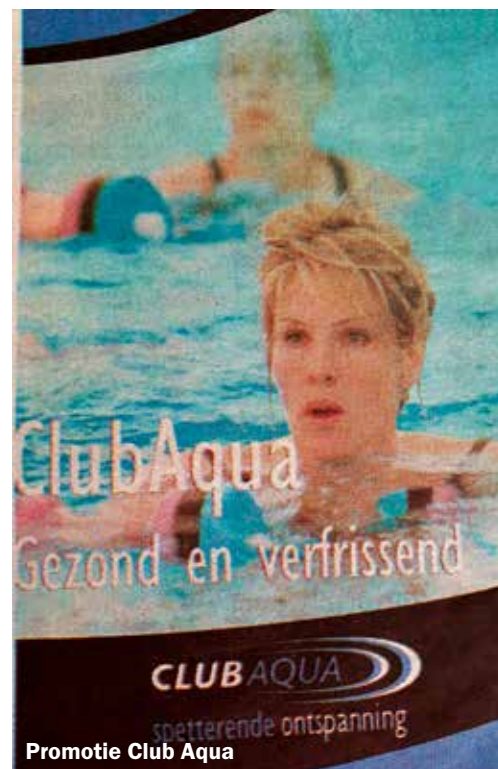
In 2007 was het langere tijd zeer onrustig in de omgeving van het zwembad. De aangrenzende boerderij was regelmatig het doelwit. Dakpannen verdwenen bij bosjes. Ze werden kapot gegooid teruggevonden in de omgeving. Maar het treurige slotstuk was medio oktober 2007. In de nacht van vrijdag 12 op zaterdag 13 oktober werd door een brand de boerderij in de as gelegd. Het zwembad mocht van geluk spreken dat de brand onder controle was vóórdat de vlammen de gevel van het bad hadden bereikt. De boerderij grensde namelijk direct aan het zwembad. De juiste oorzaak van deze brand is niet echt duidelijk geworden. Waren het ontevreden jongeren of was de technische staat van de elektrische installatie niet in orde? Na een tijd van gesteggel, waarbij ook de herbouw van het gebouw voorgesteld werd, is uiteindelijk besloten alles af te breken.

Bezoek

In augustus 2008 meldde *de Gelderlander* dat het bezoek aan de zwembaden terug liep. Nijmegen als subsidieverstrekker eiste acties om het bezoek op peil te houden. In acht jaar tijd daalde het bezoek in de vier Nijmeegse baden van 670 duizend naar 600 duizend bezoekers. De prognose van 750 duizend bezoekers in 2010 zou niet gehaald worden. In vergelijking met andere steden met een soortgelijke situatie deed Nijmegen het zo slecht nog niet, stelden Sportfondsen Nijmegen en ook de gemeente. Men legde zich niet neer bij deze neerwaartse trend. Beide partijen stelden dat men het zwembadbezoek minimaal op 600 duizend bezoekers in de vier accommodaties wilde houden. In de budgetovereenkomst 2008-2011 was de subsidie voor vier accommodaties circa 2,25 miljoen euro, iets meer zelfs dan in de periode hiervoor. Sportfondsen Nijmegen zou

een reeks initiatieven lanceren om het bezoek op peil te houden. De jaarlijkse open dagen, waaraan iedereen die interesse had gratis mee kon doen, waren zo'n initiatief.

Een heel nieuwe formule in 2008 was Club Aqua in de Nijmeegse zwembaden.

Doelstelling hiervan was mensen onbeperkt te laten aquasporten. Op vertoon van de Club-AquaCard kon men in de zwembaden terecht op een voor de deelnemer geschikt tijdstip. Hierdoor kon je ook een kijkje nemen in een van de andere baden. Contributie voor deelname was 360 euro per jaar. Dit was zwemmen voor circa 1 euro per dag. Behalve aquarobic, aquajogging en aquacycling kon op alle recreatieve tijden gezwommen worden, inclusief gratis gebruik van de sauna in Sportfondsenbad Dukenburg. Een ander bijkomend voordeel was de 10 procent korting op gebruik van de zonnebank, in die tijd erg gewild bij bezoekers. Ook veranderde de lesopzet van aquasportief, meer gericht op conditieopbouw in een cyclus van dertien weken voor een beter resultaat met ondersteuning van herkenbare muziek, waarbij gezelligheid en plezier voorop stonden. Alle overige activiteiten bleven ook aandacht houden middels promotie daarvan.

Tekst: Wil Rengers

Foto's: zwembad Dukenburg

Dukenburg in stukjes

VOORBEREIDING

Op 10 maart heeft de gemeente drie bomen aan de Van Apelterenweg (vlak bij de kruising met de Van Boetbergweg) voorbereid op verplanten in het najaar van 2022. Op die plaats komt namelijk het kunstwerk van Narcisse Tordoir van het Kelfkensbos.

De bomen zijn rondom de kluit afgegraven. Zo ontstaat er een compacte kluit waardoor de bomen beter te verplanten zijn. Er is wortelbegrenzing toegepast en de bomen hebben extra goede grond gekregen zodat er fijne haarwortels worden gestimuleerd. Om de balans tussen volume wortel en kroon te herstellen zijn een paar takken ingenomen. Verder verzorgt Boomtotaalzorg dit jaar de nazorg zoals water geven. Zodoende zijn de bomen dit najaar klaar voor verplanten.

Tekst: Janine Adriaansens
Foto's: gemeente Nijmegen

WEGDEK VAN BOETBERGWEG AANGEPAKT

Wanneer je Dukenburg met de auto vanaf de Hatertsebrug nadert is het laveren tussen de gaten in het wegdek. Het asfalt van de Van Boetbergweg is in slechte staat en op diverse stukken zijn de gaten en scheuren met 'koud asfalt' opgevuld. Het ergste is het gedeelte vanaf de brug ter hoogte van Malvert.

Reparatie in gedeeltes

In mei start het vervangen van het asfalt op de Van Boetbergweg. De eerste fases van het werk komen in mei 2022 aan de beurt. Dat zijn de gedeeltes tussen de Couwenbergstraat en de Staddijk. In 2023 komt de Van Boetbergweg richting Hatert aan de beurt voor vernieuwing. Verder zal er lichte verkeershinder zijn door versmallingen voor het vervangen van de bushaltes.

Afsluiting

In fase 1 zullen de Hatertseweg, Hatertsebrug en Van Boetbergweg vanaf maandag 9 mei in beide richtingen helemaal afgesloten worden tussen de Couwenbergstraat en Van Apelterenweg. Alleen fietsers en voetgangers en het openbaar vervoer kunnen tijdens de werkzaamheden via de Hatertsebrug blijven rijden of lopen. Voor het overige verkeer is de Nieuwe Dukenburgseweg met Dukenburgsebrug de vervangende route. De werkzaamheden in deze eerste fase duren tot en met vrijdag 13 mei.

In fase 2 wordt er gewerkt aan de weg tussen de Van Apelterenweg en Staddijk. In

deze fase zal de Van Boetbergweg vanaf maandag 16 mei tot en met vrijdag 20 mei afgesloten worden in de richting A73 en Overasselt. Verkeer richting A73 zal via de Wijchenseweg omgeleid worden. De sportvelden op de Staddijk en Overasselt blijven deze week bereikbaar via Aldenhof en de Staddijk (weg). De Staddijk (weg) zal tijdelijk eenrichting zijn, de oprit naar de A73 blijft gesloten.

Bushaltes

In fase 3 zal de bushalte aan de Van Boetbergweg ter hoogte van Malvert vernieuwd worden. Deze bushalte krijgt een betonnen wegdek. Hierdoor zal er enige verkeershinder zijn vanaf maandag 23 mei tot 7 juni. Tijd die benodigd is voor het uitharden van het beton. Er komt een tijdelijke bushalte, voor het verkeer blijft één rijbaan beschikbaar.

Aanpassen kruising

In 2023 volgt het vernieuwen van het asfalt tussen de 10e straat Weezenhof en de Hatertsebrug. Momenteel bekijkt men hoe de kruising met de Van Boetbergweg en de Van Apelterenweg aangepast kan worden voor een betere doorstroming. Ook zal in 2023 de bushalte richting Hatert voor de brug vernieuwd worden met een betonnen wegdek.

Bron: gemeente Nijmegen
Tekst en foto: Peter Saras

ACTIVITEITEN- EN VOORJAARSMARKT

Op vrijdag 20 mei zijn er op de pleinen voor de Ontmoetingskerk, het Wijkcentrum Dukenburg en bij de winkels in Meijhorst weer veel activiteiten.

Ochtendprogramma

Die start om 9.00 uur met een voorjaarsmarkt voor, naast en in de Ontmoetingskerk. Hier organiseren de mensen van de Klaaswinkel een gezellige markt zoals ze jaarlijks gewend waren te doen op elke eerste vrijdag van november. Er zullen dan boeken, cd's, dvd's, kleding, huishoudelijke en elektrische artikelen, sieraden, speelgoed, tassen, schoenen enzovoorts te koop zijn tegen 'Klaasmarkt-prijzen'. Alleen de kerstartikelen slaan ze even over.

Vervolg in de middag

Vanaf 12.00 uur op deze dag starten ook de activiteiten op het plein voor Wijkcentrum Dukenburg en de winkels. Er zullen diverse kramen zijn met informatie van allerlei organisaties en hun activiteiten in Dukenburg. Zo zijn hier Bindkracht10, het Stip en de Vincentius Vereniging aanwezig. Bij StAAD zal er informatie zijn over de te volgen cursussen. Ook de 'Kolpingvereniging' wil zich bij deze markt aansluiten.

Bij de diverse kraampjes is veel informatie te vinden, bijvoorbeeld waar en wanneer het herstelcafé is te bezoeken, waar ontmoetingsplekken zijn en waar je als Dukenburger met uw juridische, financiële of zorgvragen terecht kunt.

Het zou mooi zijn als er nog meer organisaties, verenigingen, clubs, enzovoorts zich willen aanmelden, dat kan bij onderstaande personen.

Wij hopen natuurlijk op mooi weer zodat

u een kopje koffie kunt drinken in de Ontmoetingstuin. Maar ook het *Bar le Duik* in de kerk en het Atrium van het wijkcentrum zijn prima plekken om even gezellig bij te praten met een kopje koffie. Voor de liefhebbers is deze dag ook de oliebolakraam aanwezig.

De Kolpingvereniging

Na 140 jaar actief verenigingsleven in het Kolpinghuis is deze vereniging noodgedwongen verhuisd naar een nieuwe locatie in Meijhorst Dukenburg. De Kolpingvereniging heeft veel te bieden voor jong, maar zeker ook voor ouderen. Vanuit het Wijkcentrum Dukenburg wil men activiteiten gaan organiseren voor alle Dukenburgers. Op deze informatiedag kan men een eerste indruk krijgen van deze activiteiten.

In mei informatie via de website

De voorbereidingen door de diverse vrijwilligers zijn gestart. In mei zal er via de website van de Dukenburger het actuelere nieuws komen en dan zijn er mogelijk nog meer deelnemers en activiteiten te melden. www.dedukenburger.nl.

Zin om als vrijwilliger mee te helpen? Zowel bij de Klaaswinkel als voor de Activiteitenmarkt kunnen we nog hulp gebruiken.

Vrijdag 20 mei 2022 vanaf 9.00 uur, plein voor en in de Ontmoetingskerk en vanaf 12.00 uur, plein winkelcentrum en wijkcentrum in Meijhorst. Zet deze dag alvast in uw agenda. Voor meer informatie mail: pieter.pelser@bindkracht10.nl en nicoconsultancy@gmail.com.

Tekst en foto: Peter Saras

KONINGS DAG

Kindervrijmarkt in Winkelcentrum Dukenburg

Op woensdag 27 april organiseert Winkelcentrum Dukenburg een vrijmarkt voor kinderen. In het winkelcentrum mogen kinderen hun spulletjes verkopen. Er is geen inschrijving voor nodig; wie het eerst komt, het eerst maalt.

De kinderen kunnen zich vanaf 10.00 uur melden bij de marktmeester op het plein bij lunchroom Bij Jan. Zij krijgen dan van de marktmeester een plekje toegewezen. De kinderen mogen (onder begeleiding van volwassenen) spulletjes verkopen vanaf een kleedje. Er mag alleen geen muziek gemaakt worden en eten en/of drinken mogen ook niet worden verkocht. Ook is het meebrengen en verkopen van dieren verboden.

Het is een kindervrijmarkt, dus alléén voor kinderen. Handelaren en volwassen verkopers worden op deze dag door de organisatie geweerd. Wel mag een ouder natuurlijk zijn of haar kind begeleiden en helpen. Voorwaarde is echter wel dat er te allen tijde een kind aanwezig is op het toegewezen plekje. Bij vertrek moeten de overgebleven spullen meegenomen en de plek opgeruimd achtergelaten worden. We gaan er een gezellige Koningsdag van maken met de kinderen.

Kom naar Winkelcentrum Dukenburg op 27 april, want er zijn deze dag naast de vrijmarkt ook nog andere leuke kinderactiviteiten.

Tekst: Anne van Amsterdam

VERDUURZAMEN

Woningeigenaar in Zwanenveld of het Hart van Weezenhof?

Vraagt u zich af wat u aan uw huis kunt doen om te verduurzamen? Hoeveel energie u bespaart met een maatregel? Hoe u subsidie krijgt? En waar te beginnen?

Om deze vragen te helpen beantwoorden bieden we u gratis het Nijmeegs Energie Bespaar Advies (NEBA). Het NEBA biedt u onafhankelijke ondersteuning en advies bij het verduurzamen van uw woning. Via het online-platform van NEBA krijgt u inzicht in de mogelijkheden om te verduurzamen en energie te besparen. Daarnaast wordt u persoonlijk begeleid bij het nemen van verduurzamingsmaatregelen tijdens huis-aan-huis bezoeken.

Wilt u ook weten hoe u uw woning kunt verduurzamen, volg dan de volgende stappen: • Ga naar neba.e-trias.nl en klik op Ja! Ik meld me aan. • Maak een account en bekijk uw persoonlijke advies. Hoe meer vragen u beantwoordt, des te beter het advies. • U kunt binnenkort één van onze adviseurs aan uw deur verwachten voor persoonlijke vragen of begeleiding. • Enthousiast en kunt u niet wachten? Leg dan nu alvast contact via 0850-738 640. Voor meer algemene informatie kijkt u op www.nijmegen.nl/neba. • Bent u hierin geïnteresseerd als woningeigenaar in Dukenburg, maar woont u buiten Zwanenveld of het Hart van Weezenhof? En staan er meerdere woningen van uw woningtype? Meld u dan aan via info@ewverduurzamers.nl of 0850-738 640. Mogelijk dat we uw woning ook beschikbaar kunnen maken en u kunnen begeleiden richting (verdere) verduurzaming.

Tekst: Tom Verhoef, gemeente
Foto: collectie gemeente Nijmegen

BETAALBARE EN BETROUWBARE WARMTE

De gemeente Nijmegen, woningcorporaties Portaal, Woonwaarts en Talis, ARN, Firan en provincie Gelderland onderzoeken in 2022 opnieuw of een betaalbaar publiek warmtenet naar delen van Zwanenveld, Lankforst-Noord en nabije omgeving haalbaar is.

Daarbij gaat het om een warmtenet van ongeveer vierduizend aansluitingen (woning-equivalenten), waaronder woningcorporatiewoningen en andere (grote) gebouwen in het gebied, die willen aansluiten. Ook de kosten van het aansluiten van particuliere woningen op het warmtenet worden in kaart gebracht. Naar verwachting zijn halverwege 2022 de eerste resultaten van het onderzoek bekend.

Niet meer afhankelijk van aardgas

We moeten ons gezamenlijk en stapsgewijs voorbereiden op een warm huis zonder aardgas, maar wel met betaalbare, betrouwbare en duurzame warmte. Niet alleen vanwege de huidige extreem hoge aardgastarieven die voortkomen uit internationale conflicten zoals nu in Oekraïne. Dit gaan we doen omdat aardgas bijdraagt aan het broeikaseffect en daarmee versterking van het klimaat. Een warmtenet biedt de mogelijkheid om veel CO₂ te besparen. En de prijzen van warmte via een warmtenet zijn ook gestegen, maar veel minder dan van aardgas.

Een warmtenet voor Zwanenveld en Lankforst-Noord

Tot de zomer van 2021 bereidde de gemeente een aanbesteding voor gericht op het selecteren van een warmteleverancier voor een warmtenet. Deze aanbesteding is niet doorgezet omdat nieuwe wetgeving werd uitgesteld, het naar verwachting te duur werd en het mogelijke resultaat van één geheel private aanbieder niet iedereen aansprak.

We onderzoeken nu of een *publiek* warmtenet wél tot een haalbaar en betaalbaar warmtenet leidt. Mede gesteund door landelijke ontwikkelingen, zoals wetswijzigingen en subsidies. We zijn met elkaar in gesprek en er moet nog veel werk verzet worden. Halverwege 2022 verwachten we de eerste resultaten. Eind 2022 willen we toewerken naar een concreet aanbod. Een warmtenetaansluiting is voor de eigenaren van woningen niet verplicht. Wel is het doel om woonlastenneutraal te kunnen overstappen naar een warmtenet.

In de tussentijd komt de gemeente ook samen met bewoners in actie om zoveel mogelijk energie te besparen. Zie www.nijmegen.nl/energieloket voor meer informatie.

Tekst: Tom Verhoef, gemeente
Foto: Jacqueline van den Boom

SLEUTELS SKAEVE HUSE OVERHANDIGD

Talis-directeur Ronald Leushuis overhandigt de sleutels. Links wethouder Grete Visser

Op vrijdagmiddag 1 april overhandigden wethouder 'Welzijn en Zorg' Grete Vissers en Ronald Leushuis, bestuurder woningcorporatie Talis, de sleutels van de zorgunits, beter bekend als de *Skaeve Huse*, over aan de zorgorganisaties.

Deze organisaties, IrisZorg, het RIBW (Regionale Instelling voor Beschermend en Begeleid Wonen), Leger des Heils en de GGD (Gemeentelijke Gezondheids Dienst) zullen de nieuwe bewoners gaan begeleiden. Vanwege het koude en gure weer werden de contracten in een van de huisjes getekend.

Er zijn op het terrein aan de Stadbroekseweg in de Staddijk acht woningen en een beheerdersgebouw geplaatst. Deze zorgunits zijn eenvoudige en kleine prefabwoningen met

eigen sanitair en keuken. Woningcorporatie Talis is de verhuurder van deze woningen. De bewoners krijgen begeleiding op maat van de zorgorganisaties. Afhankelijk van wat mensen nodig hebben worden ze begeleid bij het zelfstandig wonen. Maar er is ook psychische of medische zorgbegeleiding.

Nu staan de woningen er nog kaal bij. Er moet begroeiing aangeplant worden. Het doodlopende weggetje heeft half verharding. De huisjes zijn met elkaar verbonden door verharde voetpaden. Aansluitend aan de openingshandeling waren ook de buurtbewoners uitgenodigd om de locatie en een woonunit van binnen te bekijken en vragen te stellen.

Tekst en foto: Peter Saras

HET GOUDEN HART

Vestigingsmanager Erika Hermans (rechts), wethouder Grete Visser (naast haar) en de eerste drie bewoners openen de vernieuwde Orangerie

Feestelijke opening Orangerie

In een goedgevulde zaal van het restaurant *Petit Orangerie* was wethouder Grete Visser op donderdag 31 maart uitgenodigd voor de opening van de Orangerie.

De Orangerie is de nieuwe Gouden Hart-locatie van Korian Nederland, aanbieder van particuliere ouderenzorg.

Na een openingswoordje van vestigingsmanager Erika Hermans en wethouder Grete Visser mochten de drie eerste bewoners van deze gerenoveerde vestiging van Korian in Malvert hun verhaal vertellen. Grete vertelde hoe ze hier bij binnenkomst tegelijk op zoek ging naar de oude ruimtes waar ze vroeger werkte toen ze namens de ZZG zorggroep de 'vorige' locatiemanager was.

Voor het echte openingsmoment drukten wethouder Grete Visser, vestigingsmanager Erika Hermans en de eerste drie bewoners van de Orangerie gezamenlijk op de rode knop. Met een luide knal en een lawine van confetti tot gevolg. De Orangerie is nu echt open.

Met een hapje, drankje, bloemetje en gezamenlijk op de foto gaan, ging het feest nog even door. In de komende tijd zijn ook buurtbewoners welkom in het restaurant van de Orangerie.

Tekst en foto: Peter Saras

Verkrijgbaarheid de Dukenburger

Aldenhof: Lindenberg. **Lankforst:** Gezondheidsplein Dukenburg. **Malvert:** Jumbo, Scheepers rijwielen. **Meijhorst:** Albert Heijn, Ontmoetingskerk, Wijkcentrum Dukenburg, Zwembad Dukenburg. **Staddijk:** Trainingscentrum Michi. **Tolhuis:** Creatief Centrum Nijmegen-Zuid. **Weezenhof:** Cafeteria Çiçek Yeliz, Huis van Weezenhof. **Zwanenveld:** Albert Heijn XL, Bibliotheek Zwanenveld, Brood & Bijzaken, Primera, Pronk, Duurzaam Wonen.

REACTIVERING

Winkelcentrum Weezenhof

De trein dendert door, maar kiest een ander spoor...

Na het mislukte overleg met Dornick BV van 14 februari heeft de Werkgroep Centrale Locatie besloten dat het blijvend invloed uitoefenen op de nieuwbouwplannen voor het Winkelcentrum Weezenhof het beste gewaarborgd kan worden met het 'reactiveren' van de Belangenvereniging Weezenhof, opgericht op 21 november 2012. Immers, een vereniging is een rechtspersoon die met juridische middelen haar belangen en doelstellingen in het publieke domein en in de lokale politiek kan nastreven en verdedigen, een werkgroep kan dat niet. We kiezen hiermee voor een ander spoor, maar onze trein dendert door...

Als u dit leest heeft al op 5 april een heroprichtingsvergadering plaatsgevonden van de Belangenvereniging Weezenhof, uitgeschreven door een interimbestuur. Er treedt dan een nieuw dagelijks bestuur aan dat een ALV (algemene ledenvergadering) uitschrijft. Die ALV staat gepland voor de tweede helft van de maand april. Alle inwoners van onze wijk kunnen zich aanmelden als lid en in die ALV hun stem laten horen en daarmee invloed uitoefenen op de nieuwbouwplannen voor het winkelcentrum. Aanmelden als lid kan door een e-mail te zenden naar jwj.muskens@gmail.com.

Wat betekent dit voor de Werkgroep Centrale Locatie?

De Werkgroep Centrale Locatie zal op basis van een ALV-besluit gaan ressorteren onder de Belangenvereniging Weezenhof en haar activiteiten kunnen voortzetten en dus bijdragen aan de belangen en doelstellingen van het bestuur van de vereniging.

De werkgroep verwacht dat in het tweede kwartaal het ontwerp-bestemmingsplan Winkelcentrum Weezenhof door de gemeente ter visie zal worden gelegd. Dan komen wij weer in actie. Blijf ons intussen volgen op de websites www.weezenhofcentraal.nl en www.huisvanweezenhof.nl.

Chris M. de Klein, voorzitter Werkgroep Centrale Locatie, Bewonersplatform Weezenhof, Huis van Weezenhof

WASPARFUM-SHOWROOM EN -WEBWINKEL

Zaterdag 19 maart opende Vanessa Wouters-Veen in het Winkelcentrum Malvert haar nieuwe zaak, in hetzelfde pand waar vroeger de winkel van Terre des Hommes was. Het is een showroom met een ontelbare hoeveelheid flacons met wasgeuren waarbij tevens kleinere proefflesjes zijn opgesteld. Die kan men dan gebruiken om het wasparfum met een geurstaafje te testen.

Het is een aardig gezicht al die veelkleurige flacons te bekijken die in een grote wandkast zijn geëtaleerd. Vanessa runt niet alleen deze zaak maar zij heeft ook in Malden een luxe wellnesscentrum, met enkele privéspa's in luxe suites. Via deze weg is zij in contact gekomen met de Italiaanse wasparfums. Wellness en geur horen bij elkaar. Door wasparfum aan de was toe te voegen krijgt de gewassen was een aangename geur dat aan de wellness kan bijdragen. Daarnaast bevatten deze wasparfums ook wasverzachtters.

Vanessa biedt een brede keus aan wasparfums. Haar zaak is een verkooppunt van vijf wasparfum-merken. In totaal omvat haar assortiment driehonderd parfums die ieder volgens een geheime procedure zorgvuldig zijn geselecteerd. Voor iedere wasbeurt heb je een koffielepel parfum nodig die je in de zeepgoot van de wasmachine giet (gemiddeld 30 cent per wasbeurt).

Eigenlijk is de zaak een webwinkel en een showroom tegelijk. Men kan op haar website www.wasmoment.nl haar wasparfums

bestellen die dan binnen een straal van 10 kilometer gratis thuis worden afgeleverd.

Parfums zijn zeer persoonlijke artikelen die een nauwkeurige persoonlijke keuze vergen. Aangezien geuren en ruiken nog niet gedigitaliseerd zijn kan men bij haar een demonstratie en voorlichting van diverse wasgeuren krijgen en de parfums zelf testen. Men dient dan telefonisch of per e-mail c.q. whatsapp een afspraak te maken. Men kan haar dan ook bereiken via (024) 208 00 68 en www.wasmoment.nl. Alleen zaterdag tussen 12 en 16 uur kan men spontaan en onaangekondigd in haar winkel binnenlopen en eventueel een wasparfum rechtstreeks kopen. Om de service te verbeteren hoopt zij over enige tijd een wasparfumautomatiek in de zaak op te zetten.

Tekst: Janwillen Koten

Foto's: Arthur de Jonge

GILBERT DE BRUIJN: PARK STADDIJK

Lente, de temperaturen stijgen, de insecten ontwaken, de bomen laten hun bloesem weer zien, de vlinders komen uit hun winterslaap en de mensen worden vrolijker. Geniet mee in park Staddijk waar dit allemaal te bewonderen is van dichtbij en voor

niets. Ga ook eens vroeg in de ochtend of later op de avond om naar allerlei vogels te luisteren en de kwakende kikkers die prachtige concerten geven.

Tekst en foto: Gilbert de Bruijn

ROLLING WHEELS

Donderdagavond 17 maart gonsde het Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst als in de jaren voorafgaand aan begin maart 2020, toen de covid-pandemie de boel overnam.

Feestgangers vonden de bekende weg naar de Grote Zaal, waar Wiepy in gezelschap van haar trouwe viervoeters Soul en Iras de feestlocatie fantastisch had aangekleed. Er hingen vlaggetjes, er waren gebakjes met het logo van de Rolling Wheels met koffie, thee; hapjes en drankjes te over. Mechanische en ter plekke uitgevoerde klanken vrolijkten ook de overige mensen in het wijkcentrum op. Wat was dit lang niet mogelijk, wat heerlijk om te kunnen mee genieten. Of het nu de biljarters waren, de tekenclub of de cursisten Nederlandse taal, overall zag je vrolijke gezichten. Dat Wiepy voor en met haar dansende rolstoelers een fantastische wekelijkse uitlaatklep heeft gecreëerd, staat als een paal boven water. En een prachtige mijlpaal werd bereikt: twaalfeneenhalf jaar Rolling Wheels. De redactie wenst allen nog heel veel prettige dansmeters in de toekomst.

Tekst: Hette Morriën. Foto's: Edyta Frej

Wiepy, Soul en Iras

WANDELEN IN WIJCHEN

De Stichting Wijchen Gezond en de Leefbaarheidsgroep Wijchen-Noord hebben een negental wandelroutes uitgezet in Wijchen. De routes zijn ongeveer 4 tot 5 kilometer lang en met elkaar verbonden, zodat je er als je er zin of tijd voor hebt meerdere achter elkaar kunt lopen.

De wandelroutes zijn met stickers bewegwijzerd en ook met een mobiele telefoon met GPS te lopen. De routekaarten en verdere informatie zijn te vinden op internet via www.wijchengezond.nl/ommetjes.

Tekst en foto: Toine van Bergen

NIEUWBOUW TOLHUIS

Links de laatste steigers, midden koop bijna klaar, rechts huurhuizen

In de 27^e en 28^e straat Tolhuis hebben inmiddels ongeveer negentig bewoners de sleutels van hun nieuwe huis gekregen en velen wonen er zelfs al.

Deze nieuwe 'Tolhuizenaren' hebben nog wel even bouwoverlast. Maar we troffen alleen maar lachende gezichten. 'We zijn zo blij met ons nieuwe huis. We hadden er wel op gehoopt

maar niet gedacht dat het zou lukken', vertelt een jong stel dat, deels door mul zand, met pakken laminaat zeulde. Eind maart was nog maar één straatje ingericht en bestraat, andere bewoners hadden alleen nog maar een stoep eindigend in het zand.

Bij de entree van dit buurtje was het steeds druk met bouwverkeer en stonden er vaak veel werkbusjes. In maart zijn bouwkeet, bouwhekken en bedrijvigheid verder naar achteren op het terrein verhuisd waar bij de laatste koopwoningen aan de daken werd gewerkt. Nog twee huizenblokken stonden eind maart in de steigers. Bij de overige huizenblokken achter de bouwhekken werd er nog hard aan de afwerking gewerkt.

Feestelijk tintje

In april komt er een openingsfeestje voor de appartementen en andere woningen van woningcorporatie Woonwaarts. Het appartementengebouw krijgt dan ook een naam.

Tekst en foto: Peter Saras

ONBEPERKT WIJKSPORTEN IN SPORTHAL MEIJHORST

Voor sommige mensen – met én zonder beperking – is de stap naar het reguliere sport- en beweegaanbod groot, terwijl de behoefte om fysiek bezig te zijn er wel degelijk is.

Onbeperkt (wijk)sporten speelt hier op in en maakt de stap om samen te sporten kleiner. Onbeperkt (wijk)sporten is een initiatief van de gemeente Nijmegen, waar ook Pluryn bij aangesloten is.

Arno Vloet, buurtsportcoach van de gemeente Nijmegen, is een van de initiatiefnemers. Iedereen is op dinsdagmorgens om 11.00 uur welkom om gratis mee te doen. Voor veel mensen is dit een laagdrempelige vorm van dagbesteding. Je doet er nieuwe contacten op. Mensen worden gestimuleerd om in beweging te blijven, het verhoogt de weerstand, en je werkt ook aan je sociale vaardigheden.

Op de dinsdag waarop uw redacteur een kijkje kwam nemen werden er diverse spelvormen op een ongedwongen manier beoefend. Zoals trefbal, zaalhockey, tafeltennis

en volleybal, onder begeleiding van deskundige sportcoaches. Er is ook tijd vrijgemaakt om onderling een praatje te maken. Je kunt gewoon langskomen en meedoen bij deze activiteit in de sporthal Meijhorst.

Meer informatie kun je krijgen door te mailen

naar dukenburginbeweging@nijmegen.nl. Of kijk het filmpje op www.youtube.com. Schrijf in de zoekregel 'onbeperkt wijkssporten'.

Tekst en foto: Toine van Bergen

AFTRAP WERK LANKFORST-MAISONNETTES

In april komen de eerste steigers en dan gaan de werkzaamheden aan de maisonnettes echt beginnen. Gestart wordt bij het woonblok aan de 45^e straat.

Er zijn inmiddels ook twee opruimdagen geweest in de 14^e en 46^e Straat. Hier konden bewoners die tijdelijk of definitief gaan verhuizen hun overvloedige spullen kwijt.

Draagkracht

Voor deze ingrijpende werkzaamheden waarbij van twee woonblokken alle bewoners moeten verhuizen heeft 85 procent van de bewoners ingestemd. Een van deze woonblokken wordt gesloopt, een andere totaal gerenoveerd. De overige drie blokken worden energiebesparend gerenoveerd. Voor de huurders van de drie blokken die blijven staan komt er wel een kleine huurverhoging. De verwachting is dat die meerkosten straks wegvallen door de lagere stookkosten. Hoe de woningen er uit gaan zien heeft iedereen intussen kunnen bekijken in de twee modelwoningen. Ook heeft men daar de kleuren van tegels en keukenkasten kunnen uitkiezen.

Informatiemarkt

Op zaterdag 26 maart was er op het grasveld in het midden van de maisonnettes een informatiemarkt. Tussen de poffertjes, frites en een drankje kon men bij de verschillende stands vragen stellen. De complete buitenschil van de drie bewoonde woonblokken die men gaat renoveren zal nieuw aangebracht worden. De geveldelen komen voor

de bestaande muren te staan, de oude kozijnen worden vervangen door nieuwe houten kozijnen en daarna komt op het dak een extra isolatielaag.

Start werk

Eind maart begonnen de werkzaamheden aan de buitenkant van het woonblok aan de 45^e straat. Het werk aan de huizen zelf start maandag 25 april bij de eerste acht woningen van dit woonblok. De volgende acht woningen zijn vanaf 4 mei en de laatste acht woningen vanaf 16 mei aan de beurt.

Na de zomer wil men starten met de renovatie van het woonblok aan de 14^e straat. Omdat de huizen hier een andere binnenindeling krijgen zullen de huidige bewoners moeten verhuizen. In oktober 2022 starten de sloopwerkzaamheden van het woonblok aan de 46^e straat. In 2023 komt hier een nieuw en hoger appartementengebouw.

De Dukenburger gaat het volgen, de uitnodigingen van de uitvoerder en projectleider zijn al binnen.

Tekst en foto boven: Peter Saras

Foto onder: Jaap Mooi

ONTMOETINGSKERK

Hart voor Oekrainers

Wie had kunnen denken dat ons land binnen een maand overspoeld zou worden met mensen die gevlucht zijn uit Europa?

Toen de oorlog in Oekraïne uitbrak was het een logische stap om als gelovigen van verschillende kerken bij elkaar te komen om uiting te geven aan onze gevoelens van onmacht, boosheid en verdriet. Zo werd de vakantie van het Dukenburgse mediorenkoor van de Ontmoetingskerk onderbroken voor de medewerking aan een stedelijke viering, die op zondagavond 6 maart in de Antonius van Paduakerk werd gehouden.

Kort daarna kwamen de eerste mensen uit Oekraïne aan in Nijmegen. Sommigen vonden hun weg naar familieleden, enkelen naar mensen die hun huis beschikbaar stelden en het grootste deel wordt opgevangen in de Jan Massinkhal en twee schepen in de Waalhaven. Een enkeling had nog tijd om koffers te pakken, maar de meesten vertrokken hals over kop uit onveilige gebieden en hebben niet meer bij zich dan een rugtasje. Natuurlijk komt dan snel de vraag aan de orde wat we als Nijmeegse samenleving kunnen betekenen voor deze medemensen in nood. Naast onze gastvrijheid, die hartverwarmend is, komt het er op aan om de handen uit de mouwen te steken. Dankzij een goede samenwerking werd er een uitgiftepunt voor kleding gestart bij de Jan Massinkhal, waarvoor vrijwilligers werden geworven door onder andere de kerken. Het raakt me nu ik merk hoeveel mensen, ook vanuit de Ontmoetingskerk bereid zijn mee te werken. Dukenburgers laten zo hun hart spreken, niet alleen voor mensen van dichtbij, maar ook van ver weg.

Theo van Driel, diaconaal werker

Foto: Outlook India

OPEN DAG OP 8 MEI

Stadslandbouw 'Kop van Malden'

Je vindt in het gebied tussen Nijmegen en Malden (bodem-) herstellende boeren die groentepakketten en eieren leveren, en biologische zelfoogst-tuinen en voedselbossen. Zelf proeven kan in duurzame horeca, op zaterdagen in het seizoen en zelfs duurzaam vergaderen of iets vieren is mogelijk.

Kom eens kijken op 8 mei. Tussen 11 en 4 uur ben je van harte welkom. Je kunt starten bij:

- Kiemkracht64, Hatertseweg 7a, Malden of bij
- Landgoed Grootstal, op de hoek van de St. Jacobsweg en Grootstalselaan Nijmegen.

We hebben een route uitgezet van nog geen 5 kilometer waarlangs je bij onze zeven moestuinen of voedselbossen een kijkje kunt nemen. Kijk tegen die tijd op www.stadslandbouwKopVanMalden.nl voor de route en het definitieve programma van de open dag. Of kom gewoon kijken en laat je verrassen.

Doe mee aan de vergroening van de landbouw.

- Word lid en eet onze groenten en fruit gekweekt zonder kunstmest of bestrijdingsmiddelen.
 - Doe 8 mei mee met een planten-speeddate (leer op één dag veel planten kennen door de levendige verhalen van Thijs Goverde) en andere activiteiten.
 - Geef je op als medewerker of stagiair en leer de (bodem-) 'herstellende landbouw' kennen.
 - Huur eens een groene ruimte voor vergadering of feest.
- Zo zorg je voor de natuur, dier en mens.

Tekst: Greet Goverde

Foto: Stadslandbouw 'Kop van Malden'

BEWONERSPLATFORM WEEZENHOF

De vergadering van het Bewonersplatform Weezenhof op 21 februari 2022

Het winkelcentrum

Zoals te verwachten was, stond de vergadering voor een groot deel in het teken van de nieuwbouwplannen van het winkelcentrum. Kees Teeken gaf aan dat het bestemmingsplan Winkelcentrum Weezenhof geen deel uitmaakt van het bestemmingsplan Dukenburg. Voor de nieuwbouw van het winkelcentrum met appartementen wordt een postzegelbestemmingsplan in procedure gebracht, naar verwachting in het tweede kwartaal van 2022. Tot 8 december konden zienswijzen worden ingediend tegen het grote bestemmingsplan Dukenburg.

Hella Hogenboom deelde mee dat de projectontwikkelaar een communicatieadviseur in de arm heeft genomen om alsnog te gaan communiceren met de wijk. Dat is verplicht in het kader van burgerparticipatie. De Werkgroep Centrale Locatie van het Bewonersplatform heeft met deze communicatieadviseur, met ontwikkelaar Rob Hendriks en drie ambtenaren over de bezwaren van bewoners gesproken. Die bezwaren zijn: te hoog, te massaal, de positionering van de nieuwbouw, te kleine appartementen zonder balkon, geen doorstroming in de wijk. Kort gezegd heeft het gesprek niets opgeleverd. Er wordt op geen enkele wijze tegemoet gekomen aan de bezwaren van bewoners; de projectontwikkelaar wil niets wijzigen aan het plan.

De gemeente heeft wel toegegeven dat het proces rond de nieuwbouw niet de schoonheidsprijs verdient. De gemeente heeft gevraagd of de werkgroep wil meedenken over de inrichting van de omgeving. De werkgroep heeft gewezen op de verwachte parkeerproblemen en de overlast voor de buurt. Afgezien van de school kan men daarbij denken aan het aantal nieuwe bewo-

ners en de toename van bezoekers van het winkelcentrum. Het platform vreest daarom parkeeroverlast in de wijk. Vanuit de vergadering werd geopperd dat Talis met zijn hoogbouw wellicht behoorlijk verlies zal lijden en recht heeft op planschade die de gemeente zal moeten betalen. Op de middellange termijn zal in het nieuwe complex leegstand ontstaan, omdat de woningen niet meer in trek zullen zijn. Dat is een groot risico voor de projectontwikkelaar.

Nu de projectontwikkelaar duidelijk heeft gemaakt dat hij zijn plannen niet zal wijzigen is er reden tot actie. Dit betekent immers dat het bewonersplatform het hierbij niet laat. Vanuit de aanwezigen wordt gepleit voor actie richting de gemeenteraad en om de publiciteit te zoeken. Omdat het bewonersplatform niet bevoegd is om juridische procedures te voeren en een vereniging wel, wordt na enige discussie besloten om de Belangenvereniging Weezenhof te reactiveren. Aangezien spoed geboden is, wordt ter vergadering een (tijdelijk) bestuur gevormd, bestaande uit Bart Meerdink, Jan Muskens en Jan Peters. Bernadet Renckens zorgt voor inschrijving bij de Kamer van Koophandel. Simone Buissink biedt aan het bestuur haar ondersteuning aan.

De energietransitie

Henk Viering geeft aan dat de Raad van State heeft bepaald dat het plaatsen van hoge windmolens (360 meter) niet meer is toegestaan. Ondanks dat is het zaak dat het bewonersplatform hierop alert blijft, omdat de overheid gelijke normen nastreeft als de EU. De Werkgroep Energietransitie is in afwachting van het nieuwe bestemmingsplan van de gemeente Heumen. Daarin zijn in het zonnepark vier locaties aangewezen voor windmolens van 110 meter hoog.

Tekst: Janwillem Koten

Foto: Jacqueline van den Boom

VOORJAAR OP DE PLUKROUTE

Op de dinsdagen 15 en 22 maart hebben de vrijwilligers diverse struiken geplant tussen het Amfiplaza en de speeltuin van de maisonnettes Meijhorst.

Zo kwamen er: appelbes (lekker voor de jam), vlier (voor limonade en jam) en vlin-derstruiken. De vlinderstruiken zijn niet eetbaar, maar nuttig voor vlinders en andere bestuivers.

Sommige eerder geplante struikjes zullen verplaatst moeten worden omdat deze niet tegen de spelende kinderen opgewassen zijn. In deze kinderrijke buurt was hier even niet genoeg rekening mee gehouden. De op andere plekken geplaatste insectenhôtels hadden het soms ook zwaar of stonden niet meer op de daarvoor bedoelde stek.

Tekst en foto: Peter Saras

HULPDIENST ZOEKT VRIJWILLIGERS

De vraag om vrijwilligers/maatjes om er samen op uit te gaan groeit momenteel hard, zeker na corona. Denkt u er wel eens aan om vrijwilliger te worden? Er zijn veel mensen in Dukenburg die we erg blij kunnen maken met uw hulp.

Hebt u de beschikking over een auto? Vindt u het leuk om erop uit te gaan? Een terrasje pakken, winkelen, naar de bieb of de natuur in? Met uw hulp kan iemand weer even genieten van de buitenlucht, de reuring in de stad, of zelf weer eens iets in een winkel uitzoeken. Voor de meesten van ons de gewoonste zaak van de wereld, voor deze personen vaak een uitzonderlijk uitje. Het gaat meestal om slechts een paar uurtjes per een of twee weken. Het gaat veelal om hulp aan ouderen, alleenstaanden of mantelzorgafhankelijken en vanwege ouderdom gerelateerde klachten beperkt mobiel.

Maakt u graag iemands dag goed en wilt u degene zijn die ervoor zorgt dat deze persoon weer uit kan kijken naar een volgend uitje? Neem dan contact met ons op voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek op ons kantoor in Nijmegen. Telefoon (024) 322 82 80, www.hulpdienstnijmegen.nl.

Tekst: Silvia Broeke

Foto: Stichting Hulpdienst Nijmegen

OORLOGSVERHALEN

Theatergroep GRAS zoekt ouderen die 'onderbelichte' verhalen over de Tweede Wereldoorlog willen vertellen.

Sinds 2016 maakt Theatergroep GRAS voorstellingen voor Theater Na de Dam. Voor het vierde jaar op rij zijn zij het officiële jongerenproject van dit landelijke initiatief dat de Nationale Dodenherdenking van meer betekenis wil voorzien.

Dit jaar is het thema *Onbekende verhalen*. Daarom zoeken we ouderen die de Tweede Wereldoorlog meemaakten of van wie de ouders dat deden, die iets kunnen vertellen over verhalen die we niet vaak horen. Bijvoorbeeld over Nederlands Indië, Sinti en Roma, de rol van mensen van kleur, mensen met een handicap of NSB-leden in de familie et cetera. Aanmelden of vragen stellen kan via nicky@theatergroepgras.nl.

Jongeren die meedoen

Jongeren tussen de 12 en 21 die nog mee willen doen, en die kunnen repeteren op dinsdagen van 17.30 tot 19.30 uur op de Prins Hendrikstraat 7 in Nijmegen-Oost kunnen zich ook nog aanmelden.

Speeldatum

De voorstelling is voor alle leeftijden toegankelijk en speelt 4 mei om 20.30 uur. Vanaf 19.45 uur is de zaal open om zo in rust, met de acteurs, te kunnen herdenken om 20.00 uur.

Tickets kunnen besteld worden via www.theatergroepgras.nl.

Tekst: Nicky Ebbeng

Foto: Theatergroep GRAS

Geachte redactie

Het Gouden Hart

Graag reageer ik kort op het artikel van Janwillem Koten in de Dukenburger van maart 2022. In zijn column schrijft hij over de vernieuwde Orangerie, nu Het Gouden Hart genaamd. Hij haalt aan dat de huurprijzen van de appartementen tussen de €2000,- en €3000,- per maand liggen, wat niet klopt. De huur ligt namelijk veel lager, tussen €600 en €1300,- per maand. Ik weet dit precies omdat mijn moeder een van de bewoners is van Het Gouden Hart. Bovenop de huur van een appartement komen vaste servicekosten waarin heel veel is inbegrepen. Denk hierbij aan alle maaltijden, koffie, thee en frisdranken, gas, water en elektra, gemeentelijke heffingen, telefoon- en tv-abonnement, wasservice, personalarmering, schoonmaak, activiteiten en nog wel het belangrijkste: de persoonlijke zorg die veel bewoners nodig hebben. (Gelukkig staat dit wel toegelicht in het artikel dat volgt op de column van meneer Koten.)

Het stoort mij dat er zo makkelijk wordt geschreven over hoge huurkosten, omdat het een vertekend beeld geeft van deze vorm van huisvesting. Het is mij al meerdere malen ter ore gekomen in Dukenburg. Mensen praten erover ('Ik heb gehoord dat je wel €3000 moet betalen voor een kamer'). Hoe jammer zou het zijn als mensen die deze woonvorm net zo hard nodig hebben als mijn moeder zich hierdoor zouden laten afschrikken!

Ik hoop dat u mijn bericht wilt plaatsen in uw volgende editie, zodat men kan lezen hoe het werkelijk is gesteld met de tarieven in dit mooie nieuwe zorghotel.

Suzanne Kregting

Reactie redacteur

Deze bedragen stonden in hun folder. Die heb ik overgenomen. Eind maart stond op de homepage van Het Gouden Hart: 'Woonkosten: €1915 - €3071'.

GEZICHT OP NIJMEGEN EN OMGEVING

Filmvoorstelling van de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld op maandag 25 april in Concertgebouw De Vereeniging

Nu de theaters weer open zijn, kan de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld weer haar jaarlijkse filmvoorstelling in Concertgebouw De Vereeniging organiseren. De vrijwilligers van de stichting hebben in de afgelopen maanden een aantrekkelijk programma samengesteld.

Bijna iedere keer zorgen de jaarlijkse filmvoorstellingen van de Stichting Nijmegen Blijft in Beeld (SNBIB) voor volle zalen in Concertgebouw De Vereeniging. Hoewel er maar een korte voorbereidingstijd was, bezochten ruim tweeduizend kijkers vorig jaar op 1 november de voorstelling *Sjouwen, trouwen en bouwen*.

Dit jaar zijn de voorstellingen weer als gebruikelijk in het voorjaar, namelijk op maandag 25 april. Het programma is getiteld *Gezicht op Nijmegen en omgeving*.

SNBIB vertoont daarin een aantal zelf geproduceerde films en zal er aandacht worden besteed aan de 750-jarige Stevenskerk. Interessant zijn de beelden van enkele verdwenen en nog bestaande ondernemingen. Maar zoals de titel van de voorstelling al aangeeft, komt ook de regio voldoende aan bod. Beelden uit Berg en Dal, Wijchen en Bergharen completeren het programma.

Het belooft dus weer een afwisselend programma te worden, interessant voor iedereen uit stad en omgeving, oud en jong.

Als gebruikelijk zijn er twee voorstellingen in de grote zaal van De Vereeniging, een om 14.00 uur en een om 20.00 uur. De voorstellingen duren ruim twee uur inclusief pauze. De zaal is een uur voor aanvang van de voorstelling geopend.

Kaarten voor de voorstelling kosten 10 euro. Die kunt u kopen in het Infocentrum WO2, Ridderstraat 27 te Nijmegen. U kunt daar van maandag tot en met zaterdag van 10.00 tot 17.00 uur en op zondag van 12.00 tot 17.00 uur terecht voor kaarten. (pinnen is niet mogelijk)

Digitaal kunt u kaarten kopen via de website van De Vereeniging: www.stadsschouwburendevereeniging.nl (+ 1,75 euro administratiekosten).

Donateurs van Stichting Nijmegen Blijft in Beeld hebben recht op twee gratis kaartjes. Zij kunnen deze al vanaf maandag 4 april afhalen in het Infocentrum WO2 aan de Ridderstraat.

Tekst en foto:
Stichting Nijmegen Blijft in Beeld

OUDERENADVISEURS DENKEN MET U MEE EN HELPT VERDER

Ouderenadviseurs Kayra, Carlien en Berry

Heeft u als Nijmeegse oudere vragen of problemen die te maken hebben met het ouder worden? Bijvoorbeeld over uw welzijn, een zinvolle invulling van uw dag, veilig wonen of zorg?

Dan kunt u terecht bij de ouderenadviseur. De ouderenadviseurs werken sinds 1 januari vanuit Langer Thuis Nijmegen.

De ouderenadviseur denkt mee, helpt bij het zoeken naar een oplossing en weet alles over welzijn, wonen en regelingen voor ouderen. Carlien de Witte, Berry Rodie en Kayra Muurlink werken als ouderenadviseur in verschillende teams, verspreid over de stad. Ze kennen hun wijken en hebben goede contacten met gemeente, zorginstaties en ondersteuningsmogelijkheden.

Carlien bezoekt onder andere ouderen in Dukenburg. 'Veel vragen gaan over een zinvolle daginvulling. Zeker in deze coronatijd zijn ouderen vaak alleen. Voor een mevrouw die ik vorige week sprak bracht een vrijwillig bezoekaatje uitkomst. Soms help ik iemand over de drempel om te gaan koffiedrinken in het buurthuis of bij de dagbesteding. Ik zoek altijd samen met de oudere naar iets wat past of blij maakt.'

Vertrouwd gezicht

'Wij gaan thuis met een oudere – en vaak ook met de mantelzorger – het gesprek aan en kijken wat er speelt', vertelt Berry, al jarenlang ouderenadviseur in Nijmegen. 'Zo zien we wat er nodig is én wat er kan. Is er bijvoorbeeld praktische hulp nodig of eerder een goed gesprek? Ik geef altijd mijn kaartje, zodat ze me kunnen bellen als ze vragen hebben. Dat geeft houvast. Je bent een vertrouwd gezicht.'

Veilig wonen

De ouderenadviseur spreekt regelmatig senioren en mantelzorgers die zich willen voorbereiden op de toekomst. Kayra: 'Mensen willen weten: "Wat als ik hier niet kan blijven wonen?" Vaak kan ik ze geruststellen. Of ik geef tips om de woning veiliger te maken of suggesties voor praktische hulp. Er is zoveel mogelijk om thuis te kunnen blijven wonen. Maar het kan ook complex zijn. Bijvoorbeeld als je bij een echtpaar komt van wie de een dementie heeft en de situatie schrijnend is voor allebei. Die mensen zijn hun hele leven bij elkaar. Ook dan zoek je naar de beste oplossing.'

Laagdrempelig en gratis

Het ouderenadvies is onderdeel van Langer Thuis (het ouderenwerk van Sterker). Tot

eind 2021 werkten de ouderenadviseurs in het Sociaal Wijkteam. Nu werken ze weer rechtstreeks voor ouderen en hun mantelzorgers. 'We blijven laagdrempelig', aldus Carlien. 'Ons advies is gratis. Elke vraag kan gesteld worden, groot of klein. Praten met een vertrouwde en onafhankelijke professional kan heel fijn zijn.'

Langer Thuis Nijmegen wil langer thuis wonen mogelijk maken op een manier waar een ouder wordend mens zich goed bij voelt. Bijvoorbeeld door middel van praktische diensten, dagbesteding, advies over veilig wonen of informatie en advies over mogelijkheden en regelingen. In Wijkcentrum Dukenburg (Meijhorst) heeft Langer Thuis ook een vestiging van Deel de Dag. Daar kun je een plezierige dag hebben samen met andere ouderen.

Meer weten over Langer Thuis? Kijk op www.langerthuisnijmegen.nl.

Langer Thuis is op werkdagen van 9.00 tot 12.30 uur bereikbaar via 088 - 00 17 121 of via mail langerthuisnijmegen@sterker.nl.

Tekst: Joske Lamers

Foto: Langer Thuis (Sterker sociaal werk)

ZEIL-3-DAAGSE

Dit jaar zal de Zeil-3-daagse plaatsvinden van 26 mei tot en met 28 mei op de Mookse plassen.

De Zeil-3-daagse is voor jongens en meiden tussen de 10 en de 14 jaar uit de regio die op een leuke en gezellige manier kennis willen maken met de watersport. In deze drie dagen wordt de kinderen de kunst van het zeilen bijgebracht door enthousiaste instructeurs. Er is geen zeiler-ervaring benodigd.

Het programma bestaat uit zwemmen, zeilen, roeien en spellen, kortom alles wat op en rond het water kan.

De kosten voor de Zeil-3-daagse zijn 75 euro per persoon. Hiervoor krijg je buiten drie te gekke dagen op en rond het water ook een instructieboekje plus touwtjes om knopen te oefenen en een programmaboekje.

Alle activiteiten vinden zo veel mogelijk plaats in de buitenlucht en noodzakelijke maatregelen zullen wij nemen indien dit door de overheid bepaald wordt.

Voor meer informatie, vragen en inschrijven kun je een kijkje nemen op de website www.zeil3daagse.nl, e-mailen naar: zeil3daagse@zvcanisius.nl of bellen naar Matthieu: 06 25 37 76 29. Ook kun je kijken op Facebook ([facebook.com/Zeil3Daagse](https://www.facebook.com/Zeil3Daagse)) en Instagram ([instagram.com/zeil3daagse](https://www.instagram.com/zeil3daagse)).

Tekst: Rens ten Barge

Foto's: Zeeverkeners Canisius

GEEN PRULLENBAKKEN

In de 11^e straat Meijhorst wil 2022 nog steeds niet beginnen, althans voor de prullenbakken.

Om de jaarwisseling te overleven worden ieder jaar begin december veel prullenbakken tijdelijk weggehaald om in januari terug te keren. Of de hier ontbrekende prullenbakken nog verwaald op de gemeentewerf liggen of ergens verkeerd zijn geplaatst, is nu de vraag. Nadat er half maart toch maar

eens bij de Meld&Herstellijn een melding was gedaan kregen we als antwoord dat het uitzoeken van dit probleem wel eens een maand kon gaan duren. De jeugd die de bushalteshokjes niet gebruikt om op de bus te wachten, heeft nu moeder aarde als alternatief in gebruik genomen. Voor de andere gebruikers en mensen die hierlangs komen is het een flinke ergernis.

Tekst en foto: Peter Saras

Vragen over regels en papieren?

EEN GOED IDEE VOOR DE BUURT?

ZORG OF HULP NODIG?

ANDERE MENSEN HELPEN?

NIEUWE MENSEN ONTMOETEN?

Kom naar
de Stip!
Samen maken
we de wijk

Stip Dukenburg

Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39

Maandag t/m vrijdag: 9.30 - 12.00 uur

dukenburg@stipnijmegen.nl

DE STAD BEN IK - HOE HET VERLEDEN DOORWERKT

Met een blik van nieuwsgierigheid struinen wij – Anja en Christeljohn, beiden Dukenburgers – door de wijken van Nijmegen. We zijn er niet op uit om de mooie paden te bewandelen, maar om ons te verwonderen over wat we op ons pad ontdekken.

Opnieuw trekken we naar het noorden van Nijmegen, dit keer de wijk Oosterhout. Op de Griftdijk stappen we bij de halte Terracottastraat uit de bus. Onze expeditie voert ons eerst naar het Romeins verleden van deze streek. We ontdekken het in de straatnamen en op verschillende plekken doet de huizenbouw ons aan een Romeins castellum denken. Ook de andere kant van de Griftdijk, Grote Boel, is een knipoog naar het verleden, maar dan naar het oude boerenland met zijn (heren)boerderijen. Het is prille nieuwbouw. Hoewel in de schrijversbuurt citaten op de gevels staan, moet het verhaal van deze woonwijk nog op gang

komen. We zijn verrast als we aan de rand van de wijk een drukbezet terras aantreffen. In een gigantische ‘schuur’ met veel glas zit een hypermodern restaurant.

Bij de *zoen en zoef* van een basisschool ontmoeten we een beduusd jongetje. Met een snik in zijn stem: ‘Ik ging naar de wc en nu is iedereen in de gymzaal. Ik kan niet meer meedoen.’ ‘Zullen we samen eens gaan kijken?’ We lopen gedrieën naar de overkant van de straat. Christeljohn belt aan. Prompt verschijnt de juf. Opgelucht verwelkomt ze hem.

Dit voorval brengt een persoonlijk verleden in herinnering. Anja weet nog heel goed hoe zij als kind alleen op het schoolplein achterbleef.

Over het algemeen is het nogal stil in de wijk. Hier en daar een dertiger, hooguit vijftiger, verder zijn het vooral spelende kinderen die wat leven brengen. Een demente kat laat zich

maar al te graag door hen aaien. Zijn batin uit haar bezorgdheid, bang dat hij verdwaalt.

Evenals Dukenburg is Oosterhout een slaapwijk.

Maar in veel opzichten is dit stadsdeel het tegenovergestelde van Dukenburg. Geen echte hoogbouw te bekennen, evenmin zwerfafval. Zeer gevarieerde en kleurrijke architectuur en tot de verbeelding sprekende straatnamen.

*Verleden weerklinkt
In woning en woord
Wie maakt hier nu historie?*

Het vergelijken roept bij ons gesprekken op over de invloed van de tijdgeest op stadsontwikkeling. En het doet ons verlangen naar de groene oases van onze eigen wijk, want alles is echt niet beter aan de andere kant van het kanaal of de Waal. We besluiten al wandelend het Dukenburgs groen aaneen te rijgen. Met als resultaat een wandelroute die ook in twee rondes van 12 en 7 kilometer te lopen is (te downloaden via <https://hetzesdegeluk.nl/de-stad-ben-ik/rondwandelingen-nijmegen-dukenburg>.) Bij de uitwerking van de beschrijving ontdekken we dat anderen al broodkruimels hebben gestrooid op de paden en wegen. Maar dat mag de pret niet drukken, want ieder heeft zo haar of zijn eigen kijk en maakt andere keuzes. Dus ook al ben je bekend met andere routebeschrijvingen, deze wandeling kan je weer een nieuwe beleving van Dukenburg geven.

Wordt vervolgd...

Routebeschrijving te downloaden: <https://hetzesdegeluk.nl/de-stad-ben-ik/rondwandelingen-nijmegen-dukenburg>

**Tekst: Anja Strik en Christeljohn Roothans
Foto's: Anja Strik**

Met een beetje hulp langer thuis

Praktische hulp
Ouderenadvies
Deel de Dag
Veilig wonen

Langer Thuis is er voor ouderen in Nijmegen die zelfstandig wonen en dat zo lang mogelijk op hun eigen manier willen blijven doen.

www.langerthuisnijmegen.nl
088 - 00 17 121

Onderdeel van Sterker sociaal werk

Richt uw woning mooier in met Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

STENEN ERUIT, GROEN ERIN

Tuinadviesweken Operatie Steenbreek

Het is voorjaar. Een goed moment om aan de slag te gaan in de tuin. De tuinadviseurs van Operatie Steenbreek kunnen je daarbij helpen. Samen met jou bedenken ze een plan hoe je tegels in je tuin kunt vervangen door groen. Daarna kun je zelf aan de slag. De eerstvolgende tuinadviesweken zijn half mei. Meld je snel aan.

Wil je meer vogels en vlinders in je tuin? Of vind je het belangrijk dat je tuin 's zomers minder heet is en na een hoosbui minder nat? Of lijkt het je gewoon gezelliger, een tuin met bomen, struiken en planten in plaats van steen? Hoe dan ook: kijk eens goed in je tuin waar je tegels kunt vervangen door groen. Heb je daar wat hulp bij nodig? Schakel dan de hulp in van de Steenbreek-tuinadviseurs.

Tuinadviezen en tegeltaxi

In totaal kunnen veertig Nijmeegse huishoudens gebruikmaken van het gratis tuinadvies. De eerste tuinadviesweken waren eind maart, de volgende ronde is in mei. In het najaar zijn er ook nog tuinadviesweken. Professioneel tuinontwerpers Sytske van der Kooi van ontwerpburo StaLa en Ine Voets van advies- en tuinontwerpbureau INVO geven dan gratis tuinadvies. De tegels die je uit je tuin haalt, kun je gratis op laten halen door de tegeltaxi van Operatie Steenbreek.

Voorwaarden

Aan het Steenbreek-tuinadvies zijn wel een paar voorwaarden verbonden. Minimaal 60 procent van de tuin wordt groen. In geval van een nieuwe tuin: voor minimaal 60 procent met groen aanleggen (bij een heel kleine tuin kan daarvan worden afgeweken). En maak een foto van de tuin vóórdat de stenen eruit zijn en één als het nieuwe groen is aangeplant.

Aanmelden

De eerstvolgende tuinadviesweken zijn van 16 tot en met 27 mei. In het najaar is er nog een ronde van 19 tot en met 30 september. Een aanmeldformulier voor de tuinadviesweken en/of de tegeltaxi kun je aanvragen via netwerk.steenbreek@debastei.nl. Voor informatie en inspiratie, neem een kijkje op www.steenbreeknijmegen.nl.

Tekst: Janke Rozemuller en Ingrid Kerkvliet. Foto: de Bastei

TIEN JAAR THUISGEKOOKT

Stichting Thuisgekookt (eerder Thuisafgehaald) bestond 8 maart 2022 tien jaar. Reden dus voor een feestje. Via de stichting, die sinds 2012 thuis-koks aan (kwetsbare) buurtgenoten koppelt, zijn inmiddels ruim 800 duizend maaltijden gedeeld, meer dan 72.500 verbindingen gelegd en hebben 500 duizend ontmoetingen plaatsgevonden.

Dit jaar is Stichting Thuisgekookt wederom actief in Nijmegen. Om ervoor te zorgen dat de stichting, juist ook na corona, haar goede werk kan voortzetten, ontvangt zij een eenmalige schenking van 500 duizend euro van de Postcode Loterij.

Gezonde en duurzame samenleving
Stichting Thuisgekookt is een platform dat bijdraagt aan een dragende samenleving, waarin mensen op lokaal niveau zelf basisvoorzieningen organiseren. Door zorgvuldige, persoonlijke matchmaking en een intensieve samenwerking met hulpverlening, draagt Stichting Thuisgekookt bij aan verschillende maatschappelijke effecten, zoals: langer zelfstandig thuis wonen, verminderde belasting van hulpverleners, gezondheidswinst en daarmee uitstel van zorg en betere integratie van mensen met een bijzonderheid of handicap. Hierdoor wordt de buurt op micro- en de samenleving op macroniveau socialer, gezonder én duurzamer. Carl-Pieter en Hester zijn visueel gehandi-

capt, waardoor koken voor hen lastiger is dan voor de meeste mensen. Via Stichting Thuisgekookt kwamen ze een jaar geleden in contact met thuiskok Karla. 'Ik kan me bijna niet voorstellen hoe lastig het is om te koken met een visuele handicap, daar wil ik ze dus met liefde bij helpen', aldus Karla. De verbinding gaat verder dan alleen een maaltijd. Hester: 'Het contact is heel fijn. Karla komt niet zomaar eten afgeven, we hebben ook altijd een leuk gesprek.' Afgelopen januari vormde het drietal zelfs de 500 duizendste ontmoeting die via de stichting tot stand is gekomen.

Verjaardagscadeau

Dorine Manson, managing director van de Postcode Loterij, over waarom Stichting Thuisgekookt een schenking ontvangt: 'Stichting Thuisgekookt is een mooi voorbeeld van een landelijk initiatief dat tot in de haarvaten van de samenleving maatschappelijke impact heeft. Door wijk- en buurtbewoners via het delen van een maaltijd bij elkaar te brengen, zorgt de organisatie voor verbinding en stimuleert zij een samenleving waarin we naar elkaar omkijken. Vanuit de Postcode Loterij kunnen we dat alleen maar toejuichen.' Eerder werd Stichting Thuisgekookt al gesteund door Stichting DOEN, die in 1991 is opgericht door de Postcode Loterij om kleinere en nieuwe organisaties te steunen.

Tekst en foto: Team Thuisgekookt

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de Dukenburger. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Wandelroute

Wandelroute door het groen van Dukenburg. In twee rondes van 12 en 7 kilometer te lopen. Gratis te downloaden <https://hetzesdegeluk.nl/de-stad-ben-ik/rondwandelingen-nijmegen-dukenburg>.

Secretaris HBN gevraagd

Een secretaris die op vrijwillige basis wil meewerken in het bestuur van HBN. HBN behartigt de belangen van bewoners van huurwoningen van Woonwaarts. Bestuursleden zijn huurder van Woonwaarts. Meer info bij Anne van der Zwaan, telefoonnummer 06 27 26 53 40. Sollicitaties: schriftelijk: Anne van der Zwaan, Van 't Santstraat 205, 6523 BE Nijmegen of per e-mail aan hbnnijmegen@gmail.com.

ADVERTORIAL

Bent u op zoek naar een Provoet pedicure in Dukenburg? Voor professionele behandeling van: kalk-/schimmelnagels, verdikte nagels, likdoorns, kloven, pijnlijke eeltplekken, ingroeïende nagels, wrat behandelingen bent u bij mij op het juiste adres.

Ik ben sinds kort MedischPedicure en kan ook cliënten behandelen die met diabetes, reuma en andere ziektes/voetproblemen te maken hebben waarbij een verhoogd risico aanwezig is bij complicaties.

De praktijk is gevestigd in de Weezenhof en is ook toegankelijk voor mindervaliden.

Kijk voor meer informatie op mijn website www.pedicurepraktijkezgi.nl

www.instagram.com/pedicurepraktijkezgi

Om een afspraak te maken kunt u telefonisch contact opnemen met 0636334611

Hopelijk tot ziens!

ZIJPENDAALSTRAAT 7, NIJMEGEN

KINOP Kasteel

www.kinopkasteel.nl

KINOP Kasteel is een kleinschalig kinderdagverblijf in huiselijke sfeer. Wij hebben kleine groepjes, een aparte babygroep, en een grote tuin.

- **Babygroep 0-1 jaar**
- **Dreumesgroep 1-2 jaar**
- **Peutergroep 2-4 jaar**

Maak een afspraak voor een rondleiding via www.kinopkasteel.nl of bel 024 378 93 48

GFT DAAR
WINNEN
WE MEE!

Gft, daar winnen we compost mee!

- Elk jaar halen we zo'n 40 miljoen kilo etensresten, groente-, fruit- en tuinafval (gft-afval) in de regio op.
- Alleen goed gescheiden gft-afval kunnen we gebruiken als grondstof voor nieuwe producten. Daarmee winnen we compost en groen gas.
- Het is dus belangrijk dat je geen ander afval bij het gft-afval doet. Dan is alle moeite voor niets. En dat is zonde!
- Bedankt voor het goed scheiden van jouw gft-afval! Daar geven we je graag iets voor terug. Als je vanaf 28 maart afval naar de milieustraat brengt, kan je maximaal 2 zakken compost gratis meenemen.

www.dar.nl/gft | info@dar.nl | 024-3716000

Dar[®]

Dehue

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor Dehue
"het kantorencentrum"
Kerkenbos 1103b
6546 BC Nijmegen

Telefoon: 024-6637870
E-mail: info@dehue.nl
Internet: www.dehue.nl

Al decennia het betaalbare adres voor uw boekhouding, jaarrekening, salarisadministratie, belastingaangifte, toeslagen, budgetbeheer en overige financiële aangelegenheden.

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg.

Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedykenburger.nl

Internet

www.dedykenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: [@dukenburger](https://twitter.com/dukenburger)

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Toon Kerssemakers
Janwillem Koten
Peter van Kraaij
Hette Morriën
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Arthur de Jonge
Gilbert de Bruijn en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Chard van den Berg
Marije Klijsma
Guus Kroon
Joska van der Meer
Wil Rengers
Qader Shafiq
Wouter Slob
Trees Versteegen
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 11.000 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedykenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 1 mei 2022
Verspreiding: vanaf vrijdag 20 mei 2022

Foto voorpagina

Douglasbosje met op de achtergrond het nieuwe appartementengebouw in Tolhuis
(Foto: Jacqueline van den Boom)

All Round Klussenier

Voor al uw onderhoud/repatriatie in en rond uw huis. Oplossingsgericht vakwerk tegen betaalbaar tarief voor: Wand, Vloer, Schilder, Behang, Tegel, Sanitair, Traprenovatie, enz.

Badkamer-renovatie

Antoon van Kempen

Bel of mail gerust voor een passende oplossing • 06 17442285 • agvankempen@gmail.com

WIJ ZIJN ER VOOR ALLE FIETSERS!

**Bike
Totaal**

scheepers
rijwielspecialist

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
Telefoon 024 - 344 63 23
info@scheepersbiketotaal.nl
www.scheepersbiketotaal.nl

BATAVUS

dutchid

Gazelle

Loekie

MERIDA

QWIC

vanraam
lets all cycle

Fysiotherapie Dukenburg

Met o.a. specialisaties in:

- Bekkenfysiotherapie (volwassenen en kinderen)
- Psychosomatische fysiotherapie
- Manuele therapie
- Oncologische fysiotherapie
- Geriatrische fysiotherapie
- Sportfysiotherapie
- Oedeemtherapie
- Medische fitness
- Echografie
- Orofaciale therapie
- Handtherapie
- Parkinson
- Claudicatio Intermittens
- EPTE

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756
Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505
Meijhorst 60-02 • 6537 KT Nijmegen
www.fysiotherapiedukenburg.nl • info@fysiotherapiedukenburg.nl

INGANG

ftz FYSIOTHERAPIE TOLHUIS-ZWANENVELD

In goede handen voor o.a.:

Sportfysiotherapie, (Long)Revalidatie, Diabetes, Hart en Vaataandoeningen, Overgewicht, Revalidatie na Corona, Artroseklachten, Oedeemtherapie.

Ook in goede handen voor Taping, Dry-Needling en Leefstijl-Coaching.

Wij zijn aangesloten bij het COPD-Netwerk, Chronisch Zorgnet (Etalagebenen), Artrose-Netwerk, Leefstijlcoach-COOL.

Adressen: Zwanenveld 90-80G+H, 6538 SC NIJMEGEN
Tolhuis 33-09, 6537 NH NIJMEGEN

024-3443638

info@fysiotherapie-ftz.nl
www.fysiotherapie-ftz.nl
Ook te vinden op Facebook

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

*Trots
op je
lach*

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

